

สู่ตะปอเยาะ ท่องไปในวิถีมุสลิม

สุทธิโชค จรรยาอังกูร

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ 978-616-393-019-4	
พิมพ์ครั้งที่ 1	พฤศจิกายน 2558
บรรณาธิการอำนวยการ	ดวงพร เสงบุญพันธ์
	อาหะมะ วายะ
บรรณาธิการ	กฤตพจน พงศ์ธีรประสิทธิ์
กองบรรณาธิการ	สุพิศ เจริญวงศ์
ช่างภาพ	กฤตพจน พงศ์ธีรประสิทธิ์
ศิลปกรรม	พรทิวา ไวยครุฑธา
ออกแบบปก	อรกุล แก้วหิรัญ
พิสูจน์อักษร	ปริญนันท์ ตั้งพุทธิพงศ์
ประสานงานการผลิต	ชัชฎาพร ณ บางช้าง

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

โดยสำนักสนับสนุนสุขภาวะชุมชน (สำนัก 3)

อาคารเรียนรัฐสุภากวະ เลขที่ 99/8 ซอยงามดูพลี

แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

โทรศัพท์ 02-343-1500 www.thaihealth.or.th

www.punsook.org, www.facebook.com/punsook

ดำเนินการผลิตโดย

หจก. จีซี อีพ มีเดีย แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น

เลขที่ 7 ซอยรามคำแหง 44 แยก 2 ถนนรามคำแหง

แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ 10240

คำนำ

รศ.ดร.ชนิษฐา นันทบุตร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้กล่าวเอาไว้ว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องพึ่งพาความรู้จากหน่วยราชการ หรือความรู้จากองค์กรการศึกษาอื่น ต้องบอกตัวเองว่า เราคือสถาบันที่สร้างความรู้ให้กับคนอื่นได้ ขึ้นมาสังคมได้ นี่เป็นเหมือนการปฏิรูปการเรียนรู้ปฏิรูปให้เห็นโอกาสที่จะทำให้ชุมชนท้องถิ่นไม่ต้องเป็นผู้ตามอีกต่อไป เป็นการเปลี่ยนวาทกรรมของการเรียนรู้โดยสิ้นเชิง”

สิ่งที่ รศ.ดร.ชนิษฐา กล่าวนั้น เรียกให้กระชับสั้น คือการใช้องค์ความรู้ที่ได้รับการเก็บสะสมภายในพื้นที่มาสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นฐานรากที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ เป็นที่มาให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยสำนักสนับสนุนสุขภาพชุมชน (สำนัก 3) ได้เข้ามาสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทั่วประเทศในการสำรวจทุนและศักยภาพถอดบทเรียน ตลอดจนสร้างบุคลากรที่มีความสามารถในการนำใช้ และถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้รับการสังเคราะห์มาแล้วอย่างดี เพื่อกระจายองค์ความรู้เหล่านั้นแก่เพื่อนเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศต่อไป

ที่สุดแล้ว เมื่อท้องถิ่นสามารถทำได้ดังว่า ก็ยิ่งทวีความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่น อันเป็นการสร้างคุณภาพความเป็นอยู่ที่ดีให้เกิดขึ้นได้ ซึ่งเวลานี้กระบวนการทุกอย่างได้ดำเนินมาระยะหนึ่งแล้ว พัฒนาการของพื้นที่แต่ละแห่งได้รับการยืนยันเป็นที่ประจักษ์ว่า สร้างผลกระทบด้านดีในหลากหลายมิติให้กับชุมชนท้องถิ่น

ยิ่งกับพื้นที่ตำบลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันเป็นพื้นที่สีแดง นี่จึงเป็นโอกาสของทั้งตัวพื้นที่ และเป็นโอกาสของเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ ที่จะได้ร่วมมือกันศึกษาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ องค์ความรู้ ของดินแดนนี้ ให้เป็นที่ประจักษ์ และเจือจางความเข้าใจผิดๆ ที่คนทั่วไปมีต่อ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้...

สารบัญ

6 | บทนำ 'สู่ตะปอเยาะ ท่องไปในวิถีมุสลิม'

10 | สัมภาษณ์

อาหะมะ วายะ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตะปอเยาะ :

3 จุดเน้น อาชีพ การศึกษา และการมีส่วนร่วม

14 | บริหารจัดการตามวิถีมุสลิม

16 | สถาपुर

18 | มัสยิดसानใจ

22 | ตะปอเยาะเอฟซี

24 | มัสยิดดารุลฮุดา มัสยิดต้นแบบ

28 | จัดการภัยพิบัติแบบบ้านๆ

30 | สวัสดิการชุมชน

32 | กองทุนจัดการศพผู้สูงอายุ

34 | เศรษฐกิจชุมชน

36 | เกษตรพอเพียง บ้านบลูกาสนอ

40 | กลุ่มซาลาเปาทอด

44 | ศิลปอาชีพย่านลิเภา

48 | ศิริฟาร์มแพะบลูกาสนอ

50 | เครื่องสำอางนมแพะ

52 | กลุ่มส่งเสริมอาชีพสตรีบ้านกุย

สารบัญ

54 | การศึกษา 'วิชาชีวิต'

- 56 | อิสลามแบบเข้ม แบบโรงเรียนบ้านบูเกะบาง
- 60 | ศูนย์อัล-อิมามอัศซาฟีอี ทองจำอัลกูร-อ่านนิลการิม
- 64 | มือโฆษณาแห่งตะปอเยาะ
- 66 | โรงเรียนบ้านบลูกาสนอก

70 | การดูแลสุขภาพชุมชน

- 72 | นวดแผนโบราณและยาสมุนไพร
- 74 | ชมรมผู้สูงอายุบ้านบลูกาสนอก

76 | วัฒนธรรม

- 78 | สภากาแฟตะปอเยาะ
- 80 | ปัญจักลีลัต

82 | อาหารการกิน

- 84 | ร้านกะยะห์
- 86 | บ้านอาเดีย

88 | พักผ่อนหย่อนกาย

- 90 | โฮมสเตย์บ้านกำนัน
- 92 | โฮมสเตย์มะรอซี
- 94 | (รักษ์) น้ำตกพุ่เสด็จ

บทนำ

‘สู่ตะปอเยาะ ท่องไปในวิถีมุสลิม’

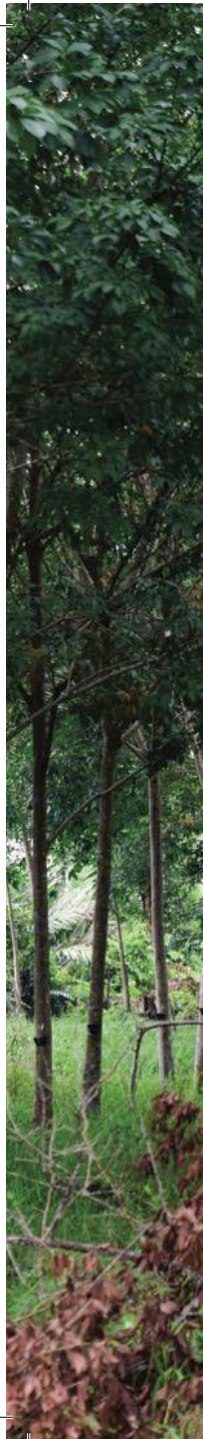
Introduction

ประตูลู่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่เคยปิด
เลย หากแต่เป็นฝุนหรือหมอกควันที่มาปิดพราง
ดินแดนนี้อยู่เป็นระยะ แต่นานวันเข้า หมอกควันที่
เคยทอดตัวหนา ฝุนควันที่เคยร้อน ก็เจือจาง
เบาบางลง หากผิดกับความคิด หรือภาพจำของ
บุคคลภายนอกที่มีต่อดินแดนนี้ ซึ่งยังคงเห็นแต่
เพียงม่านควันอันร้อนแรง ผ่านภาพสะท้อนตาม
หน้าหนังสือพิมพ์...

ช่วงเวลาสิบกว่าปีที่ผ่านมา พื้นที่แห่งนี้จึงทอดตัวอยู่อย่างสมถะ ไม่ได้พึ่งพาปัจจัยภายนอก ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย บนวิถีเกษตรกรรม และสืบทอดมาชีพเสริมอื่นๆ จากภูมิปัญญาที่มีในพื้นที่

พื้นที่ตำบลตะปอเยาะมีนาข้าว พืชสวนยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจหลักนาข้าวของที่นี่ จะเริ่มข้ากว่าภูมิภาคอื่น เพราะฝนรูดม่านหลังที่อื่น ส่วนยางพารานั้นวันนี้ราคาคตกต่ำ และมีแนวโน้มจะเป็นเช่นนั้นอีกยาวนาน ชาวบ้านที่นี่จึงต่างมีอาชีพเสริมตามกำลังและศักยภาพ ที่โดดเด่นเลยก็มีการสานย่านลิเภา อันเนื่องมาจากพระราชเสาวนีย์แห่งองค์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ นอกจากนี้ก็มีกลุ่มทำขนม กลุ่มเลี้ยงแพะ หรือการทำเกษตรผสมผสาน เป็นต้น

คนตะปอเยาะเกือบร้อยละร้อยนับถือศาสนาอิสลาม มีเพียงหนึ่งหรือสองครอบครัวเท่านั้นที่เป็นไทยพุทธ ซึ่งวิถีของอิสลามเป็นวิถีของการแบ่งปัน สังคมของที่นี่จึงไม่มีภาพของการแข่งขัน ด้วยทุกคนดำรงชีวิตด้วยความพอดี อันเห็นได้จากหลายต่อหลายครั้ง ที่พวกเขาเอ่ยถึงแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ท่ามกลางสภาวะการณ์ที่เป็นอยู่ คนที่นี่รู้ว่า ต้องสร้างการจัดการตนเองให้ได้ เพราะไม่มีใครแล้วที่จะเข้าใจสภาพพื้นที่ดีไปกว่าพวกเขาเอง โดยสิ่งสำคัญที่คนตะปอเยาะมองเห็นเป็นภาพเดียวกัน คือเรื่องการศึกษา ด้วยพวกเขาตระหนักดีว่า ต้องปลูกเพาะความรู้ให้กับเยาวชน และที่สำคัญคือต้องเป็นไปในครรลองเดียวกับศาสนาอิสลาม เด็กๆ ที่ตำบลตะปอเยาะจึงเรียนทั้งความรู้ทั่วไป กับเรียนศาสนาควบคู่กัน

พวกเขามองเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่กำลังจะก้าวขึ้นมาเป็นเสาหลักว่าเป็นกำลังสำคัญในการสร้างการจัดการตนเอง แต่ทั้งนี้ก็ไม่ลืมประชากรกลุ่มอื่นๆ อาทิ กลุ่มผู้สูงอายุ หรือกลุ่มผู้ใหญ่วัยประกอบสัมมาชีพที่ได้พูดถึงไป โดยมีการสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่างๆ ตามกำลัง

นั่นเป็นเรื่องราวที่รับรู้มา จากบ้านหนึ่งสู่อีกบ้าน ทุกคนต้อนรับอย่างเป็นมิตร ขณะที่ระหว่างทางสัญจรไปยังที่ต่างๆ ยังคงมีด่านตรวจเป็นจุด มีในทุกหมู่บ้าน ซึ่งต่อคำถามของเรื่องราวเหล่านี้ คำตอบที่ได้ยังคงเป็นรอยยิ้ม เป็นกาแฟสักแก้ว เป็นหมากสักกระดานและเมื่อถึงเวลาพวกเขาก็จะไปสละติ เป็นศาสนิกชนที่เชื่อตรงต่อพระศาสนา และเป็นคนตำบลตะปอเยาะที่ร่วมกันสร้างการจัดการตนเอง

นั่นคือความจริงที่แท้เป็นอย่างไ คนในพื้นที่รู้ดีที่สุด แต่น่าเสียดายที่พวกเขาไม่มีโอกาสบอกเล่าเรื่องราวของตัวเอง การเดินทางสู่ตะปอเยาะครั้งนี้ จึงเป็นเสมือนบันทึกบทหนึ่งที่คุณเล่าขาน และมีเรา ในฐานะเพื่อนเป็นผู้จดบันทึก เพื่อมาเล่าสู่กันฟังอีกทอดหนึ่ง โดยพยายามถ่ายทอดออกมาด้วยความซื่อตรงที่สุด...

สัมภาษณ์

Interview

3 จุดเน้น

อาชีพ การศึกษา และการมีส่วนร่วม

อาหะมะ วายะ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตะปอเยาะ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตะปอเยาะเป็นคนหนุ่มวัย 30 ปีเศษ อารมณ์ดี วางตัวเรียบง่าย ต้อนรับแขกผู้มาเยือนด้วยความเป็นกันเอง ในชุดละหมาดสีขาว ทันทีที่พบหน้า เขาทักทายเราด้วยธรรมเนียมของคนพุทธ ขณะที่เราก็ก้มมือไหว้ตามความเคยชิน กว่าจะรู้จักวิถีการทักทายตามธรรมเนียมอิสลาม ก็ใช้เวลาไประยะหนึ่งแล้ว

เราใช้เวลาพูดคุยกันราวชั่วโมงที่ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลตะปอเยาะ บรรยากาศเป็นไปด้วยดี 'สบาย สบาย' ตามแบบฉบับของ อาหะมะ วายะ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตะปอเยาะ

“ผมต้องการแก้ไขปัญหารื่องปากท้องของชาวบ้าน เพื่อให้เขามีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น” อาหะมะ วายะ เอย์ขึ้นระหว่างการสนทนาถึงเรื่องราวของพื้นที่ตะโปเยาะ

เป็นเวลาเกือบ 3 ปีแล้ว ที่อดีตสถาปนิกผู้นี้ลงสู่สนามการเมือง และประสบความสำเร็จทันทีเมื่อลงสมัครชิงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตะโปเยาะ

ด้วยความที่ประชากรเกือบทั้งหมดเป็นคนไทยมุสลิม มีเพียงครัวเรือนเดียวที่เป็นไทยพุทธ เนื่องจากคนจีนที่เคยอาศัยอยู่อพยพย้ายออกนอกพื้นที่ภายหลังเกิดเหตุการณ์ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงทำให้การบริหารที่นี้ขับเคลื่อนได้ง่าย โดยเฉพาะในเรื่องของการสร้างความเข้าใจ โดยใช้มัสยิดเป็นตัวกลางด้วยผู้นำศาสนาที่นี่มีอิทธิพลทางความคิดกับชาวบ้านค่อนข้างสูง

กิจกรรมต่างๆ ที่ อบต.ทำ ต่างมีศาสนาเชื่อมโยงร้อยทั้งสิ้น โดยเฉพาะเรื่องการศึกษา ซึ่งนายกฯ มองว่าเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้พื้นที่นี้ในพื้นที่เกิดการพัฒนา และสามารถต่อยอดไปสู่เรื่องอื่นๆ ได้อีกมาก ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

“ถ้าเราจะยกระดับคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้น เราต้องเติมความรู้ให้เขา เพื่อสร้างการตกผลึกทางความคิดจากการใช้เหตุและผล สมัยที่ผมยังไม่เป็นนายกฯ คนที่นี้เขาไม่ค่อยสนใจเรื่องการศึกษา จะมุ่งไปแต่เรื่องโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก ทั้งที่ความจริง เรื่องการศึกษา เรื่องคุณภาพชีวิต เรื่องเด็กและเยาวชน เรื่องผู้สูงอายุ ก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน เพราะฉะนั้นตอนที่ผมลงสมัครรับเลือกตั้ง นโยบายแรกที่เสนอเลยก็คือ สิ่งที่ยังไม่มี เราจะทำให้มี ส่วนสิ่งที่มีแล้ว เราก็จะทำให้มันดีขึ้น” อาหะมะว่า

จากการทำงานอย่างต่อเนื่อง จึงเกิดความเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ ที่สังเกตได้ชัดคือเรื่องมาตรฐานการศึกษาที่สูงขึ้น โดยเฉพาะเรื่องภาษาอังกฤษ ด้วยยุคนี้เป็นยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบกับจังหวัดนราธิวาสมีพรมแดนติดอยู่กับประเทศมาเลเซีย จึงจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ด้านภาษา เน้นอ่านว่าโรงเรียนของ สพฐ. มีหลักสูตรภาษาอังกฤษอยู่แล้ว แต่ของที่ตะโปเยาะ ภาษาอังกฤษได้รับการบรรจุเข้าไปในโรงเรียนตาติกา (โรงเรียนสอนศาสนาอิสลามเบื้องต้น) แล้ว เพื่อรองรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ไม่เพียงภาษาอังกฤษเท่านั้น ภาษาที่ 5 ก็เป็นอีกเรื่องที่น่าสนใจ โดยมีการส่งเสริมให้คนเรียนภาษาจีนมากขึ้น จากเดิมที่มีเพียงภาษาไทย มลายู อาหรับ และอังกฤษ เพราะคนในประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์มีคนจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ยิ่งรู้ภาษาจีนด้วย ยิ่งสร้างความได้เปรียบมากขึ้น

“เรื่องภาษามลายู เราไม่ห่วงอยู่แล้ว เพราะเป็นภาษาถิ่น พูดกันติดปาก แต่เรามองว่าการค้าขายในชายแดน ตามพื้นที่สูงโงะ-ลก พ่อค้าที่มาจากมาเลเซียพูดภาษาจีนกัน เพราะฉะนั้นถ้าพูดจีนได้ก็มีโอกาสมากขึ้น ที่สำคัญไม่ใช่แค่ความรู้เท่านั้น แต่เราต้องสร้างกระบวนการคิดให้เกิดขึ้นด้วย ไม่เช่นนั้นเขาก็จะถูกหลอกอยู่เรื่อยไป”

เช่นเดียวกับปัญหาเรื่องปากท้อง ประชาชนกว่าร้อยละ 80 ของที่นี่ ทำสวนยางพารา เพราะฉะนั้นช่วงที่ราคายางพาราลดต่ำเช่นวันนี้ คนที่นี่จึงมีปัญหาเรื่องสภาพคล่องทางเศรษฐกิจกันมาก แน่นอนว่า การแก้ไขปัญหาเรื่องราคายางโดยตรงคงเป็นไปไม่ได้ แต่นายกฯ ก็พยายามสร้างนโยบายอื่นๆ อย่างการทำอาชีพเสริม เพื่อทำให้ปัญหาทุเลาลง และวางแนวทางเพื่อต่อยอดไปสู่ความยั่งยืนได้

“ตอนนี้เราพยายามฟื้นฟูกลุ่มที่เคยหยุดไปแล้วให้กลับมาใหม่ อย่างกลุ่มเลี้ยงแพะ การแปรรูปนมแพะ หรือบางกลุ่มที่เขาไม่ได้รวมกัน เราก็เข้าไปสนับสนุนเพื่อให้เขามีพลังมากขึ้น เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแพทย์แผนโบราณ โดยจัดสรรงบประมาณเข้าไปช่วย ผ่านการอบรมฝึกอาชีพ ส่วนกลุ่มที่มีพลังอยู่แล้ว ก็ต้องยกจุดเด่นให้ปรากฏชัดยิ่งขึ้น เพราะในพื้นที่ตะปอเยาะมีหลายกลุ่มที่โดดเด่น และมีผลงาน ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ แต่ไม่เคยมีใครหยิบขึ้นมาแสดงให้เห็นสักที เพราะฉะนั้นเป็นหน้าที่ของอบต.ที่จะต้องยื่นมือเข้ามาช่วยด้วย”

ขณะที่เรื่องที่ดินทำกินก็เช่นเดียวกัน ต้องยอมรับว่า พื้นที่ตะปอเยาะมีที่ดินทำกินค่อนข้างน้อย เพราะด้านหนึ่งติดกับพื้นที่ป่า อุทยานบูโด-สุโงะปาดิ ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าไปใช้ได้ แต่ตอนนี้ก็มีกลุ่มเคลื่อนไหวเข้าไปช่วยพูดคุย โดยเราก็พร้อมสนับสนุนเต็มที่ เพราะก่อนหน้านี้ พื้นที่อีกฝั่งที่เคยเป็นป่าพรุ ซึ่งเป็นของนิคมบาเจาะ ก็มีการขอพื้นที่ให้ประชาชนได้ทำเกษตรกรรมไปบ้างแล้ว

นอกจากนี้ นายกฯ มองว่า การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมเป็นสิ่งที่จะนำพาความเจริญมาสู่ตำบลแห่งนี้ได้อย่างยั่งยืน เพราะฉะนั้นฝ่ายท้องถิ่นที่นี้จึงไม่เน้นการผูกขาดความคิด โครงการต่างๆ ที่มีผลต่อประชาชน จำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด

“ผมคิดอย่างเดียวว่า ตัวเองเป็นเพียงตัวเชื่อมที่คอยประสานแต่ละกลุ่มให้ไปถึงเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ เพราะฉะนั้นการตื่นตัวของเขาจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก เขาต้องมาร่วมคิดกับเราไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ตาม คือเปลี่ยนจากความเป็นประชาชนธรรมดาให้เป็นพลเมือง ที่สำคัญเราโชคดีเพราะเรามีผู้นำหลายกลุ่มอยู่ในพื้นที่ เช่น ประธานกรรมการอิสลามจังหวัดนราธิวาส คิลปินพื้นบ้าน ผู้นำทางศาสนาอีกหลายต่อหลายคน ซึ่งบุคคลเหล่านี้เอง ที่มีส่วนช่วยเสริมความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในพื้นที่” นายกฯ อาหะมะทิ้งท้ายถึงการทำงานของตัวเองด้วยรอยยิ้ม...

บริหาร จัดการ ตามวิถีมุสลิม

วิถีชีวิตของคนนับถืออิสลามนั้นมีความ
น่าสนใจ ด้วยหลักศาสนาอิสลามนั้นมีระเบียบ
วิถีที่ค่อนข้างเคร่งครัด แต่กับการบริหารรัฐกิจ
แล้ว ก็ยังคงยึดโยงอยู่กับหลักกฎหมายของ
ประเทศ มีระบบบริหารจัดการที่เหมือนกับพื้นที่
อื่นๆ เว้นเสียแต่ว่าสำหรับที่นี่ มัสยิดจะเข้ามา
มีบทบาทค่อนข้างมาก ในฐานะศูนย์รวมใจของ
ผู้คน ทั้งเป็นศูนย์กลางของการดำรงชีวิต 🌄

สภาชุรอ

“...และจงปรึกษาหารือกับพวกเขาในกิจกรรมทั้งหลาย ครั้นเมื่อเจ้าได้ตัดสินใจแล้ว ก็จงมอบหมายแต่อัลลอฮ์เถิด แท้จริงอัลลอฮ์ทรงรักใคร่ผู้มอบหมายทั้งหลาย...” (อาลี อิมรอน 159)

ถ้อยคำที่กล่าวไว้ในบทบัญญัติของคัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งเล่าถึงแนวทางการปฏิบัติงานในองค์กร ว่าควรใช้หลักการบริหารแบบปรึกษาหารือกัน เพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จไปด้วยดี และนั่นนับเป็นหัวใจสำคัญที่องค์การบริหารส่วนตำบลตะโปะเยาะ ในยุคสมัยของนายกฯ อาหะมะ วายะ หยิบขึ้นมาใช้เป็นกุญแจสำคัญในการบริหาร

คำว่า ‘ชุรอ’ นี้ หมายถึงการปรึกษาหารือกัน เพราะฉะนั้น สภาชุรอ จึงเป็นพื้นที่ที่ผู้คนหลากหลายเข้ามาประชุมพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

“ตอนนั้นนายกฯ มีความคิดว่าจะทำอย่างไรให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด ทั้งการร่วมคิด และสร้างกระบวนการ โดยมีผู้นำทั้งฝ่ายศาสนา ปกครอง ท้องถิ่น ทำงานร่วมกัน ในที่สุดจึงรวมบุคคลเหล่านี้มาอยู่ในกลุ่มเดียวกัน และมีการประชุมปรึกษาหารือในรูปแบบของสภา” **อัสมี มะยุซ๊ะ** หัวหน้า

สำนักงานปลัด อบต.ตะโปะเยาะกล่าว

ปัจจุบันสภาชุรอมี 2 ระดับ คือระดับหมู่บ้าน ซึ่งจะมีผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิ ประธานประชาคม อิหม่ามในพื้นที่ รวมไปถึงตัวแทนประชาชน ร่วมประชุมกันนำเสนอเรื่องต่างๆ ภายในหมู่บ้าน เช่น ปัญหาเรื่องอาชีพ ปัญหาอาชญากรรม หรือมีความต้องการงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อทำกิจกรรมต่างๆ โดยจะมีความร่วมมือกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ทหาร ตำรวจ หรือ อบต. เพื่อเดินหน้าต่อไปได้เร็ว

อีกส่วนคือสภาชุรอระดับตำบล ส่วนนี้มีกรรมการทั้งหมด 25 คน มี นายก อบต. เป็นประธานกรรมการ ส่วนกรรมการประกอบด้วย บุคลากรจาก อบต. เช่น รองนายกฯ ปลัด อบต. นิติกร แล้วก็มีสมาชิกสภา อบต. ผู้ทรงคุณวุฒิ จากหมู่บ้านต่างๆ พัฒนาการอำเภอ ยิ่งอ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เกษตรกรประจำตำบล ผู้จัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอ ยิ่งอ ปลัดอำเภอ ท้องถิ่นอำเภอ ยิ่งอ ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียนในเขตตำบล ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แทนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในพื้นที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานหรือรองประธานประชาคมหมู่บ้านต่างๆ โต๊ะอิหม่าม

ประจำมัสยิดต่างๆ ฯลฯ ซึ่งเข้ามามีหน้าที่สำคัญในการวางแผนงบประมาณท้องถิ่น ข้อบัญญัติต่างๆ ในพื้นที่ รวมไปถึงปัญหาซึ่งไม่สามารถแก้ไขในระดับหมู่บ้านได้

“งบประมาณที่ทาง อบต. ตั้งได้ แล้วสามารถแก้ปัญหาได้ก็จะจัดตั้งให้ เช่น ถ้าหมู่บ้านหนึ่งไม่มีรายได้ ท่านนายกฯ ก็จะให้งบประมาณส่งเสริมอาชีพ ถ้าเป็นปัญหาอาชญากรรมก็จะทำงานร่วมกับตำรวจ ส่วนเรื่องยาเสพติด ก็จะดึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ แล้วหาทางออกร่วมกัน โดยใช้กระบวนการชูรอนี้” หัวหน้าสำนักปลัดขยายความ

ทั้งนี้จะมีการประชุมทุกเดือน ที่ อบต. การตัดสินใจใดๆ จะอิงเสียงส่วนใหญ่และความเห็นของกรรมการ เพราะที่นี่ “ยึดหลักศาสนา สร้างการมีส่วนร่วม เชิดชูผู้สำเร็จ”

ตลอดระยะเวลาเกือบ 3 ปีที่เกิดสภาชูรอนี้ นับว่าสร้างความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นกับพื้นที่ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะความมีส่วนร่วม

ของประชาชนที่เพิ่มพูนขึ้น ด้วยทุกคนต่างมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของท้องถิ่น ไม่ใช่ว่าการตัดสินใจทั้งหมดจะอยู่ที่คนกลุ่มเดียวอีกต่อไป เนื่องจากการใช้วิธีการเดิมบางทีก็ไม่ได้ตอบโจทย์ความต้องการ หรือแก้ปัญหาของประชาชนอย่างแท้จริง ดังนั้นจะเห็นจากหลายโครงการที่เกิดขึ้นและหายไปอย่างรวดเร็ว

ขณะเดียวกัน ที่นี่ยังเป็นเวทีที่มีความหลากหลาย เพราะกรรมการในสภาฯ เกี่ยวเนื่องและครอบคลุมทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกษตรกรรม การพัฒนาด้านต่างๆ ทั้งโครงสร้างพื้นฐาน หรือคุณภาพชีวิต เท่ากับว่าปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้สะท้อนไปสู่บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง จึงสามารถแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ประชาชนยังสามารถตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ และท้องถิ่นได้อย่างใกล้ชิดด้วย...

มัสยิดसानใจ

เวลาราวทุ่มนิดๆ ชายหนุ่มนับสิบชีวิตมา
รวมตัว ณ มัสยิดนูรุลอิสซาน แห่งบ้านบลูกา
หมู่ที่ 3 เพื่อมาละหมาดอย่างพร้อมเพรียงกัน
ด้วยท่าที่สงบนิ่ง ซึ่งเป็นเวลาเกือบสาม
ทศวรรษแล้วที่มัสยิดแห่งนี้ถือกำเนิดขึ้นใน
ฐานะศูนย์รวมจิตใจของคนในพื้นที่เสมอมา

หะมะ ดาโอะ

“หลายคนเรียกที่นี่ว่าเป็นมัสยิดसानใจ เพราะที่นี่เป็นศูนย์รวมในการสร้างความสามัคคี หลายๆ อย่าง เช่น ช่วงเดือนรอมฎอน ก็จะมีการเปิดบวช (เปิดบ่อซอ หรือละศีลอด โดยทั่วไปจะละศีลอดหลังพระอาทิตย์ตกดิน ซึ่งจะมีเวลาที่แน่นอนแตกต่างกันไปในแต่ละวัน) พร้อมกัน ขณะเดียวกัน ถ้าไม่ใช่เดือนรอมฎอนก็มีการทำกิจกรรมอย่างอื่น ทั้งการนวดะ หรือการขัดเกลาเยาวชน มีการบรรยายธรรม สอนเรื่องของศาสนา รวมถึงการสอนอ่านอัลกุรอานด้วย” หะมะ ดาโอะ อิหม่ามประจำมัสยิดนูรุลอิซฮาน เล่าให้ฟังผ่านล่ามภาษามลายู

ที่นี่ให้ความใส่ใจในเรื่องความร่วมมือร่วมใจของทุกคน สัมผัสได้จากหลายๆ กิจกรรมที่มีเพียงที่นี่แห่งเดียวที่ทำ อย่างเช่นเวลามีคนเสียชีวิต ปกติต้องมีคนมาเผาศพ ซึ่งหากเป็นที่อื่นก็จะใช้วิธีจ้าง แต่ที่นี่ใช้จิตอาสา โดยจะมีการจัดเวรกันเผาศพตลอดเวลาที่ศพตั้งอยู่ที่มัสยิด เช่นเดียวกับทุกวันศุกร์ที่มีการละหมาดใหญ่ ผู้ชายทุกคนต้องออกมาทำละหมาดร่วมกัน ซึ่งนี่ก็เป็นการจุดประกายให้เยาวชนเข้าร่วมด้วย

“ทุกสัปดาห์จะมีการขัดเกลา เช่น หากเราเป็นคนซี้เกียจละหมาด พอถึงวันศุกร์ก็จะรู้สึกขึ้นมาว่า ถ้าไม่ละหมาดก็จะเป็นบาปนะ นอกจากนี้เรายังมีการประชาสัมพันธ์กันตลอด ไม่ว่าจะเป็นการเปิดบวช หรือการทำกิจกรรมอาซูรอนาบีก็จะทำที่นี่เหมือนกัน”

สำหรับกิจกรรมอาซูรอนาบี มีที่มาจาก การเกิดน้ำท่วมใหญ่สมัยท่านนาบี สร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินและไร่นาของประชาชนอย่างถ้วนหน้า หลายคนไม่มีอาหารประทังชีวิต ท่านนาบีเลยประกาศให้ผู้ที่มีสิ่งของเหลือพอรับประทานมารวมกองกัน แล้วนำทั้งหมดมาทานเข้าด้วยกัน เพื่อให้ทุกคนได้รับประทาน ซึ่งชาวบ้านที่นี้ก็นำอาหารทั้งควาและหวานมาร่วมกัน โดยการกวนนี้จะใช้คนในหมู่บ้านมาช่วยกันคนละไม้คนละมือ เพื่อสร้างความสามัคคีและความพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

“อาซูรอนี้เราทำเป็นของหวาน คือในเดือน 10 ของอิสลาม จะมีการทำอาซูรอกันวันหนึ่ง จะวันไหนก็ได้ โดยเราจะมีการไปหยิบของจากในบ้าน เช่น คนนั้นมิกถั่ว คนนี้มีถั่ว ฉันมีข้าวสาร

ก็เอามาใส่ในถาดเดียวกัน แล้วเราก็ต้อง
ช่วยกันกวาดจนได้อาซุรขึ้นมา” ซูมียา ดาโอะ
ครูสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะของลูกสาว
โต๊ะอิหม่ามช่วยอธิบาย

นอกจากนี้ยังมีการสอนกีรออาตี หรือการ
อ่านคัมภีร์อัลกุรอาน ทุกเย็นวันจันทร์-ศุกร์ มี
การสอนตาติกา หรือหลักการดำเนินชีวิตอิสลาม
เบื้องต้น ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ และยังมีระบบ
เสียงตามสาย มีบรรยายเรื่องศาสนาอิสลาม
ทุกวันศุกร์-อาทิตย์ ก่อนละหมาดตอนเช้า

นอกจากนี้ในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา มัสยิด
หมู่ 3 ยังมีการสอนภาษาอังกฤษ ในช่วง
โรงเรียนปิดภาคเรียน ในช่วงเดือนเมษายน
จัดสอนต่อเนื่องกัน 10 วัน โดยเน้นบทสนทนา
ปัจจุบันมีเด็กมาเรียนประมาณ 40 คน มี
การบ้านให้ทำ โดยซูมียาจะเป็นคนตรวจและ
ประเมินความรู้ของแต่ละคนว่าเป็นเช่นใด

นี่เป็นเพียงเสี้ยวเดียวของกิจกรรมทั้งหมด
ที่มัสยิดแห่งนี้ได้จัดขึ้น ซึ่งด้วยความร่วมมือ
เช่นนี้เอง ที่ทำให้มัสยิดแห่งนี้ได้กลายมาเป็น
แหล่งเรียนรู้ให้กับพื้นที่อื่นๆ ได้เข้ามาศึกษา...

ตะปอเยาะเอฟซี

ถึงจะได้ชื่อว่าชมรมฟุตบอล แต่ความจริงแล้วเบื้องลึกของชมรมนี้มีอะไรอีกมากที่หลายคนไม่รู้

มุฮัมหมัดรอชี ปูตะมะ ประธานชมรมฟุตบอลตะปอเยาะเอฟซี บอกว่าทีมฟุตบอลนี้ก่อตั้งขึ้นมาตั้งแต่ปี 2551 โดยเริ่มแรกตั้งใจจะทำเป็นทีมเยาวชน แต่ทำแล้วไม่ได้ผล เพราะเยาวชนสนใจแต่เรื่องกีฬาอย่างเดียว เรื่องอื่นไม่สนก็เลยเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายมาทำกับกลุ่มผู้สูงอายุแทน โดยชักชวนด้วยการเชิญรับประทานอาหาร เริ่มต้นมีคนมาร่วมประมาณ 20 คน มีการลงเตะเป็นประจำทุกเดือน แข่งครั้งละประมาณ 10 นาที เดือนหนึ่งไม่ต่ำกว่า 2 ครั้ง ซึ่งพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เรื่องฟุตบอลอาวูโสเป็นที่นิยมมาก

ที่สำคัญกิจกรรมนี้ยังเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคคลไปในตัว อย่างเมื่อก่อนผู้อาวูโสหลายคนไม่ค่อยละหมาด แต่พอแข่งไปแล้วจะมีช่วงเวลาที่นักเตะต้องละหมาด นักฟุตบอลสูงวัยจึงต้องละหมาดโดยปริยาย

นอกเหนือจากการพัฒนาด้านกีฬาแล้วชมรมนี้ยังตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการรวมกลุ่มชาวบ้านให้เป็นปึกแผ่นและกลายมาเป็นพลังทางสังคมอีกด้วย

“สาเหตุจริงๆ ที่ทำเพราะต้องการแก้ไขเรื่องถนนหนทาง เพราะที่บ้านตะปอเยาะ หมู่ที่ 1 ถนนเป็นหลุมเป็นบ่อเต็มไปด้วยโคลนแล้วชาวบ้านเดือดร้อนกันมามากกว่า 20 ปี บางครั้งก็ไป

มุฮัมหมัดรอชี ปูตะมะ

หาผู้หลักผู้ใหญ่ ซึ่งรับผิดชอบอยู่ แต่ก็ไม่ได้รับการตอบรับ ถูกปฏิเสธมาตลอด ด้วยเหตุผลว่าไม่มีงบประมาณ เราก็เลยกลับมาคิดว่าจะทำอย่างไรดี แล้วช่วงนั้นเราไม่มีชมรมอะไรเลย ก็เลยตั้งชมรมฟุตบอล เพราะคนที่ชื่นชอบเตะบอล” มุฮัมหมัดรอชี เล่า

หลายคนอาจยังสงสัยว่าสองเรื่องนี้เชื่อมโยงกันอย่างไร มุฮัมหมัดรอชี จึงฉายภาพเพิ่มเติมว่า ชมรมนี้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ของชาวบ้าน รวมไปถึงเป็นพลังในการค้นปัญหาต่างๆ ให้หน่วยงานภายนอกมารับทราบ เพราะช่วงที่มีการรวมตัวกันจะมีพูดคุยถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และชักชวนให้เห็นความสำคัญว่า หากปล่อยให้เป็นแบบนี้จะส่งผลเสียอย่างไร

“เรามีการจัดอบรมจริยธรรมกันเดือนละครั้ง โดยร่วมกับโต๊ะอิหม่าม มานอนกินอยู่ร่วมกัน ที่มีสยิดดารุลอามาน ก่อนนอนมีรับประทานอาหาร สร้างไมตรี สร้างความสามัคคี ตื่นตีสาม เชิญนักวิชาการมาบรรยายธรรม แล้วรุ่งขึ้นก็มีการเชิญประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนราธิวาส ซึ่งอยู่ที่ตะปอเยาะมาร่วมด้วย ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เราจะแจ้งไปให้อำเภอ ทหาร ตำรวจ เพื่อไม่ให้เกิดความแตกตื่นหรือคิดว่าเราปลุกระดมอะไร” มุฮัมหมัดรอชีขยายความ

เมื่อทำกิจกรรมมากขึ้น ก็ทำให้กลุ่มมีพลังเพียงพอที่จะเรียกร้องบอกความต้องการได้

“ตอนปี 2557 เราเชิญ พ.ต.อ.ทวี สอดส่อง ซึ่งตอนนั้นยังเป็นเลขา คอ.บต. (ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้) ให้มารับประทานอาหารที่บ้านกับชาวบ้านเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน แต่ระหว่างเดินทางมา ท่านก็ได้เห็นว่าถนนหนทางนั้นเป็นอย่างไร หลังจากนั้นเราก็นำเสนอปัญหาต่างๆ ที่เราต้องเจอ หลังจากนั้นไม่กี่วัน ทาง คอ.บต.ก็ให้งบประมาณผ่านโยธาธิการจังหวัด เพื่อปรับปรุงถนนจนสามารถสัญจรได้อย่างสะดวกสบายเช่นวันนี้”

นอกจากนี้ การช่วยเหลือตัวเองก็เป็นสิ่งสำคัญมาก เรื่องไฟฟ้า เมื่อก่อนที่หมู่ 1 จะดับตลอด เพราะมีต้นไม้เยอะมาก กิ่งล้มพาดสายไฟ ก็มีการระดมสมาชิกชมรมกว่า 60 คน มาช่วยกันตัดต้นไม้ที่พาดกิ่ง หรือรบกวนสายไฟ ออกให้หมด

ส่วนแผนการในอนาคตนั้น ประธานบอกว่า เรื่องก็พ่ายังเน้นมากเหมือนเดิม โดยจะมีการสนับสนุนกีฬาใหม่ๆ และจะหันกลับไปเน้นที่กลุ่มเยาวชนมากขึ้น เช่น ปิงปอง หรือแม้แต่มฟุตบอลเองก็ตาม เพราะทุกวันนี้เยาวชนได้เห็นการขับเคลื่อนของผู้สูงอายุแล้ว ก็น่าจะเกิดแรงบันดาลใจที่อยากทำดีเพื่อสังคมขึ้นมาเช่นกัน...

มัสยิดดารุลฮูดา มัสยิดต้นแบบ

ด้วยความที่หมู่ที่ 1 บ้านตะปอเยาะ (ตะโละมิญญอ) มีพื้นที่กว้างใหญ่กว่าบ้านอื่นบวกกับความไม่สมบูรณ์ของพื้นถนน ทำให้ชาวบ้านอีกฟากหนึ่งตัดสินใจระดมเงินทุนเพื่อสร้างมัสยิดแห่งใหม่ขึ้นมาแทนในปี 2531 โดยใช้เวลาก่อสร้างอยู่เต็มๆ จึงแล้วเสร็จ โดยมี **บือราเฮง สามะแต** เป็นโต๊ะอิหม่ามประจำมัสยิด

ทว่าความน่าสนใจของมัสยิดแห่งนี้ ไม่ใช่เพียงแค่การเป็นศูนย์รวมจิตใจของผู้คนเท่านั้น

แต่ยังสัมพันธ์ไปถึงวิธีการบริหารมัสยิดที่สามารถยกระดับชีวิตของผู้คน โดยเฉพาะกับกลุ่มคนที่เคยเป็นกลุ่มเสี่ยงให้กลายเป็นพลเมืองที่คุณภาพ

ช่วงแรกมีการเชิญวิทยากรจากต่างถิ่นมาบรรยายความรู้ความเข้าใจทางศาสนา เมื่อผู้คนเริ่มเข้ามัสยิดมากขึ้น ทางโต๊ะอิหม่ามรวมไปถึงนักวิชาการในพื้นที่ก็คอยทำหน้าที่บรรยายธรรมอย่างต่อเนื่องสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง รวมไปถึงการจัดประชุมชาวบ้าน เพื่อช่วยกันเยียวยาปัญหาต่างๆ ในพื้นที่

หนึ่งในผลงานที่ถือเป็นรูปธรรมที่สุด คือ ศูนย์อบรมจริยธรรมดarulฮุดา ซึ่งเปิดดำเนินการ มาตั้งแต่ปี 2548 เป็นแนวคิดของโต๊ะอิหม่าม ที่อยากให้มีการศึกษาศาสนาในพื้นที่มากขึ้น โดยเริ่มแรกเป็นโรงเรียนสอนตาติกา

สามาริหียะ สาลิ ครูผู้สอนประจำศูนย์ อบรมจริยธรรมดarulฮุดา เล่าว่าหลักสูตรนี้ แบ่งการสอนออกเป็น 8 กลุ่มสาระวิชา ประกอบด้วยวิชาศาสนบัญญัติ วิชาศาสนประวัติ วิชาจริยธรรม วิชาอัลกุรอาน วิชาภาษามลายู และรูมี วิชาภาษาอาหรับ วิชาหลักศรัทธา และ วิชาคิดลายมือ โดยการเรียนรู้จะเป็นระดับช่วง ชั้นต้น เรียนด้วยกัน 6 ปี

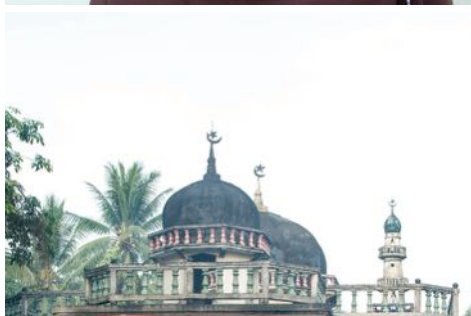
“เรื่องช่วงชั้น เทียบได้กับช่วงชั้นประถม ของสายสามัญ โดยอายุก็อาจจะใกล้เคียงกัน เพราะหลังจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก็จะมีการสอบ I-Net (Islamic National Educational Test) หรือการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอิสลามศึกษา จัดโดย สมศ. (สำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา) แต่สิ่งหนึ่งที่ต่าง จากแบบสามัญ คือเรามีเข้าชั้น ซึ่งเด็กที่สอบตก ก็ไม่สิทธิ์สอบ I-Net ซึ่งคนที่สอบผ่านเราจะมี วุฒิบัตรให้ สามารถเอาไปศึกษาต่อกับ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในระดับ ตอนกลางและปลาย”

ปือราเฮง สามะแด

สามาริหียะ สาลิ

อันวาร์ ด่วนต๊ะ

นอกจากการพัฒนาด้านการเรียนแล้ว ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ยังเข้ามาตรวจสอบคุณภาพของครูด้วย โดยคะแนนของ I-Net จะเป็นตัวชี้วัดว่า การสอนในโรงเรียนตาดิกานันเป็นอย่างไร ซึ่งที่ศูนย์อบรมจริยธรรมดรูกลยุตาสามารถผลิตนักเรียนจนติดอันดับของอำเภอ ยิ่งอ ขณะที่ตัวของสามารียะเองก็ได้รับการยกย่องให้เป็นครูผู้สอนดีเด่นระดับอำเภอ ประจำปี 2556

ปัจจุบันศูนย์อบรมจริยธรรมดรูกลยุตาเปิดเรียนทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เปิดสอนตั้งแต่ 8 โมงครึ่งจนถึง 4 โมงเย็น ไม่มีการเก็บค่าเรียนใดๆ เพราะทาง สช. เป็นผู้รับผิดชอบเรื่องเงินเดือนครู เดือนละ 3,000 บาท

มัสยิดแห่งนี้ยังมีการสอนกีรออาตี หรือสอนการอ่านภาษาอาหรับ เปิดสอนราวๆ ปี 2553 เป็นการสอนช่วงเย็นหลังละหมาดเวลา 18.30 นาฬิกาทุกวัน ยกเว้นวันศุกร์ แบ่งห้องเรียนออกเป็น 2 ห้อง คือห้องเด็กอายุตั้งแต่ 7-12 ปี อีกห้องเป็นผู้ใหญ่ เก็บค่าเรียนคนละ 20 บาทต่อเดือน

“ตอนที่เริ่มทำกีรออาตีเมื่อประมาณ 4-5 ปีก่อน ชุมชนเราเคยมีปัญหา เอาอย่างๆ ตั้งแต่เด็กวัยรุ่นไม่ได้เรียน แล้วยิ่งพวกเด็กเกเรนะ ศาสนาก็ไม่เรียน สามัญพอเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ก็ออกกลางคัน มีปัญหาเรื่องยาเสพติด ที่นี้ผู้ปกครองกับคณะกรรมการมัสยิดก็เลยมานั่งคุยกันว่า หมู่บ้านเราจะอยู่ในลักษณะนี้ไม่ได้แล้ว เพราะสถานการณ์มันรุนแรงจนมีชื่อเสียงในด้านลบมากๆ เราก็เลยจุดประกายด้วยการไปดูงานที่มัสยิดบ้านเหนือ จังหวัดสงขลา

เพราะที่นั่นเขาจัดการชุมชนดี โดยมีคณะกรรมการมัสยิดเป็นตัวขับเคลื่อน ซึ่งของเราก็เด่นเรื่องศาสนาเหมือนกัน แต่อาจจะมีปัญหาเรื่องการสื่อสารที่บกพร่อง ทำให้ระบบมีปัญหา เลยมีการเปิดก๊อปปี้ขึ้นมา ซึ่งเราพยายามทำให้สนุกด้วยการแทรกกิจกรรมหลายๆ อย่างลงไป ให้เขายากมาเรียนมากขึ้น” **อันวาร์ ดวันตีมุง** ประธานกลุ่มมัสยิดต้นแบบเล่าให้ฟัง

การสอนก๊อปปี้ตอนนี้ นอกจากจะทำให้เยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้มีประโยชน์ ยังเป็นการปลูกความรักเรื่องศาสนาให้ปรากฏขึ้นตั้งแต่วัยเยาว์ ที่สำคัญหลายๆ ครั้งเวลาที่เด็กเข้าไปเรียน ผู้ปกครองบางคนก็จะมานั่งรอ บางคนอ่านภาษาอาหรับไม่ออกก็ถือโอกาสไปเรียนด้วยเลย ซึ่งบางคนไม่ได้เรียนก็มาพูดคุยกับโต๊ะอิหม่ามเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เวลามีปัญหาอะไรก็สามารถคุยได้เลย บางครั้งก็รวมผู้ปกครองเป็นกลุ่มแล้วพูดคุย

การพูดคุยทำให้หลายๆ เรื่องในชุมชนปรากฏชัดขึ้น ตัวอย่างเช่น ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย ทางมัสยิดเลยเจียดเงินส่วนหนึ่งประมาณ 30,000 บาท เพื่อเปิดเป็นสหกรณ์ร้านค้า เริ่มแรกใช้วิธีจ้างคนมาดูแล ทำได้ประมาณ 2 ปี ปรากฏว่าขาดทุนทุนเหลือไม่ถึง 2,000 บาท จนคณะกรรมการมัสยิดอยากจะขายกิจการให้คนในชุมชน แต่ภายหลังเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2557 คณะครูตาติกาขอเข้ามาบริหารเอง ก็เลยยกให้ ซึ่งครูก็มานั่งวิเคราะห์ปัญหาและค่อยๆ แก้ปัญหาไปที่ละจุด จนสหกรณ์พลิกฟื้นขึ้นมาได้

“จุดเด่นของครูคือมีความซื่อสัตย์ ไม่มุ้งเน้นกำไร และทำด้วยจิตอาสาที่แท้จริง แล้วถ้าไรที่ได้ก็เอาไปเลี้ยงอาหารกลางวันเด็กตาติกา และในแต่ละเดือนจะเปิดตลาดดูอา หรือตลาดนัดคำสอน คือแทนที่เด็กจะซื้อสินค้าด้วยเงิน ก็ซื้อด้วยการท่องดูอาแทน ซึ่งการทำแบบนี้ยังทำให้เด็กมีความสุขและท่องจำคำสอนได้ง่ายขึ้น” คุณครูสามารถหิยะเสริมให้ฟัง

จัดการภัยพิบัติแบบบ้านๆ

โลกร้อนขึ้น ภัยพิบัติที่หลายคนไม่คาดคิด จึงผุดขึ้นเต็มไปหมด ทั้งน้ำท่วม พายุเข้า ดินถล่ม และอีกมากมายหลายเรื่อง แต่ที่ดูจะใกล้ตัวคนตะบองยาะที่สุด คงหนีไม่พ้นเหตุการณ์ดินถล่มที่อำเภอบันนังสตา และศรีสาคร เมื่อปี 2553

ภายหลังเหตุการณ์ครั้งนั้น คน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จึงร่วมจัดตั้งเครือข่ายจัดการภัยพิบัติภาคใต้ตอนล่างขึ้นมา โดยมีการอบรมที่จังหวัดปัตตานี เพื่อเรียนรู้และเตรียมพร้อมรับมือสถานการณ์ต่างๆ โดยมีตัวแทนจากตำบลไปเข้าร่วม 2 คน ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือ

เรือดรีศิริ เกตุกิ่ง อดีตราชनावีของเมืองไทย “ตอนนั้นเราไปฝึกกับ**ผู้ใหญ่บ้านโกเมศร์ทองบุญชู** แห่งตำบลเกาะขันธ อำเภอยะวดี จังหวัดนครศรีธรรมราชถึงแนวทางในการจัดการ ถ้าภัยมาทางน้ำจะทำอย่างไร ถ้าดินถล่มจะทำอย่างไร ฝึกปฏิบัติเหมือนจริง เป็นการอบรม 5 วัน แล้วก็กลับมาในพื้นที่ประชุมสมาชิกที่เป็นจิตอาสาที่จะทำงานร่วมกับเรา ทั้งที่เป็น อสม. และไม่เป็น อสม. ได้มาหมู่บ้านละ 4 คน รวมแล้ว 20 คน โดยการรวมตัวครั้งนี้ไม่ได้ค่าตอบแทน หลังจากนั้นก็

จะมีเจ้าหน้าที่จากศูนย์ภัยพิบัติเข้ามาอบรมที่ อบต.ตะปอเยาะ พออบรมเสร็จเราก็จะไปตาม ปกติ มีอะไรก็คุยกัน โดยเฉพาะในช่วงเดือน ตุลาคมหรือพฤศจิกายน ก็เริ่มคุยกันแล้ว ประชาสัมพันธ์ว่าถ้าเกิดภัยขึ้นให้รีบแจ้งมาที่ เรา โดยเรามีศูนย์ช่วยเหลือภัยพิบัติเครือข่าย ภาคประชาชนตำบลตะปอเยาะ อยู่ที่ อบต. ซึ่ง แต่ก่อนอยู่ที่บ้านผม แต่เพิ่งย้ายไปได้ไม่นาน”

ศูนย์จะมีโทรศัพท์เป็นสื่อกลาง ส่วนใหญ่ คนแจ้งมักจะรับมือกับสถานการณ์ไม่ไหวแล้ว แต่ทั้งนี้น้ำท่วมก็ยังไม่วายแรงเท่ากับไฟไหม้ ป่าพรุ ซึ่งอยู่ที่ส่วนท้ายของหมู่ที่ 1 โดยเกิดขึ้น ทุกปี ช่วงเดือนเมษายน ซึ่งน้ำที่ไต่ตื้นนั้น ทาง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทยได้เข้ามาชุดให้แล้ว

“น้ำท่วมส่วนใหญ่ไม่ถึง 3 ชั่วโมงก็ลงแล้ว แต่ถ้าไฟพรุนั้นรุนแรงมาก อย่างปี 2558 นี้ ยิ่งน้อย เมื่อปี 2557 นี้หนักเลย ส่วนใหญ่การ รับมือเราจะใช้ อพร. เป็นหลัก ส่วนกลุ่มผู้หญิง ก็เลิฟร่น้ำ ดูแลสวัสดิการ ซึ่งวิธีการจัดการนี้ ส่วนใหญ่ทาง อบต.จะเตรียมการไว้แล้ว เมื่อ เกิดเหตุ ก็ใช้ระดับเพลิง ซึ่งตรงนี้จะมียหลาย หน่วยงานเข้ามาช่วย เราเหมือนหน่วยเสริมไป ช่วยเขา พอหลังเกิดเหตุ บทบาทอาจจะน้อย หน่อย เพราะเราไม่สามารถไปปลูกป่าทดแทน ได้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีเจ้าของ เราก็ได้แต่ให้ คำแนะนำว่า ต้องเตรียมน้ำไว้บ้าง ไม่ใช่ปล่อยให้ ออกไปหมด”

เรื่อตริศิริ เกตุกิ่ง

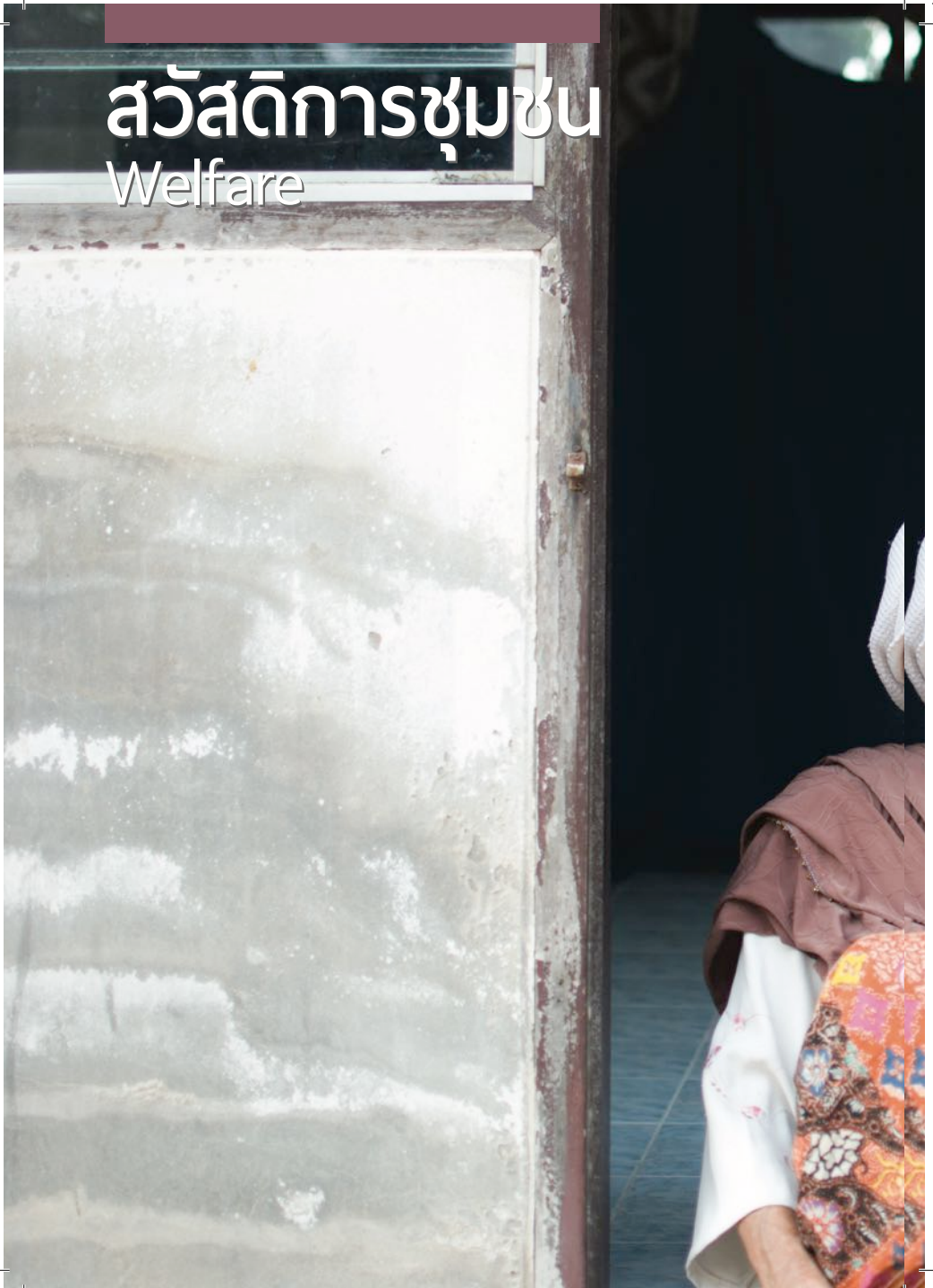
ส่วนการกระจายข่าวสารเครือข่าย เรื่อตริศิริ บอกว่า ช่วงที่เกิดภัยจะมีการส่งข่าวแจ้งชาวบ้าน โดยอาศัยมัสยิดเป็นสื่อกลาง พร้อมกับ ประสานงานกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านถึงมาตรการ ดูแล เพราะหน่วยงานปกครองจะมีมีสเตอร์ เดือนภัย ช่วยทำหน้าที่ติดตามตามจุดต่างๆ โดยเฉพาะริมเขาซึ่งเป็นจุดเสี่ยง

ขณะที่เรื่องवादภัย ยอมรับว่าค่อนข้าง จัดการยากกว่าอุทกภัย เพราะคาดการณ์ไม่ได้ว่าจะมาจุดไหน คาดได้แต่ว่าจะมาหลังช่วง ไฟป่าคือเดือนพฤษภาคม แต่ทางกลุ่มอาศัย ภูมิปัญญาของคนโบราณที่เชื่อว่าต้นไม้ โดยเฉพาะไม้ประดู่สามารถบังลมได้ และลดความ เสี่ยงหายที่อาจจะเกิดขึ้น จึงรณรงค์ให้ชาวบ้าน ปลูกพืชประเภทนี้มากขึ้น

อย่างไรก็ดี หากให้สรุปถึงภาพรวมการทำงานในพื้นที่ แกนนำกลุ่มยอมรับว่า คนที่ ทำงานด้านจิตอาสาเริ่มมีน้อยลงเรื่อยๆ เพราะต้องอาศัยใจ กาย และอาจจะรวมไปถึง เงินด้วย แต่สำหรับพวกเขาแล้ว ผลที่ได้กลับมา ก็ถือว่าคุ้มค่า เพราะอย่างน้อยๆ ก็มีบางส่วนช่วย แจ้งข่าวยามมีเหตุ รวมไปถึงช่วยเหลือในยาม ภัยพิบัตินั้นหนักหน่วงกว่าที่คาดการณ์...

สวัสดิการชุมชน

Welfare

สวัสดิการหนึ่งที่ชุมชนคนอิสลามมีให้
แก่กัน ซึ่งเหมือนกันกับของชาวพุทธ คือ
สวัสดิการความช่วยเหลือญาติผู้เสียชีวิต ซึ่งที่
ตำบลตะโปะเยาะมาในรูปของกองทุนจัดการ
ศพผู้สูงอายุ ที่พร้อมมอบความช่วยเหลือ
ให้กับครอบครัวสมาชิก ยามที่วาระสุดท้ายได้
ดำเนินมาถึง... ☸

กองทุนจัดการศพผู้สูงอายุ

ว่าด้วยงานศพ ไม่ว่าจะศาสนาใด ก็ใช้จ่ายเงินกันไม่น้อยทั้งนั้น ผู้สูงอายุที่ตะปอเยาะ เล็งเห็นความจริงในข้อนี้ เลยรวมตัวกันเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่งานศพของตัวเอง

วาทอง มะกาเจ เภรัญญิกกองทุนจัดการศพผู้สูงอายุ ตำบลตะปอเยาะ และ **คอลลีเยาะกาเดย์** นักพัฒนาชุมชน อบต.ตะปอเยาะ ในฐานะผู้ประสานงานกองทุนฯ เล่าให้ฟังถึงที่มาที่ไปของกลุ่มนี้ว่า ปกติผู้สูงอายุจะได้เงินช่วยเหลือจากรัฐเป็นประจำทุกเดือน เพราะฉะนั้นจึงได้มีการหักเงินจำนวนนี้ปีละ 200 บาท เพื่อเป็นกองกลาง หรือเงินช่วยเหลือในงานศพ โดยก่อตั้งเป็นกองทุนฯ เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2550 มีสมาชิกเริ่มแรก 522 คน

“ทาง อบต.มีโครงการอบรมพัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุทุกเดือนเมษายน แล้วผู้สูงอายุจะออกมา ก็เก็บเงิน 200 บาททีเดียวในวันนั้นเลย” คอลลีเยาะกล่าว

สำหรับการจ่ายเงินนั้น ทางกองทุนฯ จะนำเงินสดให้ญาติผู้เสียชีวิตเลย โดยจ่ายให้ศพละ 5,000 บาท จากเดิมที่ให้ 4,000 บาท เพราะ

ยอดสมาชิกผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็น 997 คน หรือมากถึงร้อยละ 90 ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด โดยปัจจุบันมีเงินหมุนเวียนอยู่ประมาณ 190,000 บาท

ในงานศพตามธรรมเนียมอิสลามจะมีขั้นตอนค่อนข้างมาก ตั้งแต่แจ้งญาติ แจ้งผู้นำศาสนา แจ้งผู้นำพื้นที่ให้มาที่บ้าน แล้วจึงต้องคำนวณเวลา เพราะต้องจัดการให้แล้วเสร็จใน 24 ชั่วโมง เตรียมชุดห่อศพ ทั้งลำลิ ผ้าขาว เพื่อทำความสะอาดศพ จากนั้นห่อผ้าขาว นำศพไปที่มัสยิด แล้วละหมาดให้กับผู้เสียชีวิตเป็นครั้งสุดท้าย เมื่อเสร็จจึงนำไปไว้ที่กุโบร์

หลายครั้งเจ้าภาพต้องให้สินน้ำใจ อย่างคนมาละหมาดให้ เจ้าภาพก็เตรียมเงินใส่ซอง 20 บาทบ้าง 50 บาทบ้าง หรือ 100 บาทบ้าง ตามฐานะของแต่ละครอบครัว แล้วยังต้องให้ข้าวสาร 1 ลิตร ไข่ 2 ฟอง แก่ทุกคนที่มา อย่างไรก็ตาม ทาง อบต. ก็เข้ามาช่วยสนับสนุนเป็นบางเรื่อง เช่น ให้ข้าวสาร 1 กระสอบรวมไปถึงพวกอุปกรณ์แต่งศพทั้งหลาย เช่น ลำลิ เครื่องหอม ผ้าขาว ไม่กระดาน

ปัจจุบันกองทุนค่าจัดการศพผู้สูงอายุ
บริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการ 10
คน ซึ่งมาจากหมู่บ้านละ 2 คน โดยสมาชิกใน
แต่ละหมู่เลือกกรรมการโดยตรง เพื่อให้ได้คน
ที่ไว้วางใจมากที่สุด โดยกรรมการจะมีการ
ประชุมกันทุก 2 เดือน เพื่อติดตามว่าในแต่ละ
เดือน กองทุนฯ มีความเคลื่อนไหว หรือมี
ปัญหาอะไรบ้าง เพราะโดยเฉลี่ยแล้ว 1 เดือน
จะมีผู้เสียชีวิต ราวๆ 4 คน

ส่วนกระบวนการเบิกเงินนั้น กรรมการ 2
ใน 3 สามารถเบิกเงินมาเก็บได้ครั้งละ
20,000 บาท แต่ไม่เกิน 30,000 บาท โดย
ผู้ที่มีสิทธิมาขอรับ ได้แก่ คณะกรรมการชมรม
ผู้สูงอายุตำบลตะปอเยาะ คู่สมรสของผู้เสียชีวิต
บุตรของผู้เสียชีวิต หลานหรือผู้ที่ดูแล และ
สมาชิกในท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหาร โดยตาม
กฎแล้วต้องมีหลักฐาน ประกอบไปด้วยใบ
มรณะบัตรของผู้เสียชีวิต บัตรประชาชนของ
ผู้ยื่นขอ แบบคำร้องขอเบิกเงิน

“ปัจจุบันเวลามีผู้เสียชีวิต กรรมการ
กองทุนจะรีบไปที่บ้านนั้นทันที เพื่อนำเงิน
ค่าศพนี้ไปมอบให้ เพื่อเขาจะได้มีเวลาจัดการ
ศพของ เตรียมงานได้ทันที” คอสิเยาะทั้งท้าย...

วาเฮง มะกาเจ

คอสิเยาะ กาเดย์

เศรษฐกิจชุมชน

Community's Economy

ดั่งที่ อาหะมะ วายะ นายกองค้การบริหาร
ส่วนตำบลตะโปะเยาะ ได้บอกไปแล้ว ถึงความสำคัญ
ในเรื่องของการสร้างอาชีพ ด้วยในภาวะที่ราคายาง
ตกต่ำแบบนี้ ผู้คนจำต้องมีช่องทางหารายได้
เพิ่มเติม เพื่อมาเป็นส่วนเสริมให้ชีวิตความเป็นอยู่
ภายในครอบครัวดีขึ้น ซึ่งเรื่องราวที่กำลังจะหยิบยก
ขึ้นมาบอกเล่าต่อไปนี้ คือภาพเพียงไม่กี่ภาพ
ที่สะท้อนวิถีเศรษฐกิจของที่นี่ ซึ่งอย่างน้อยก็เพียงพอ
ที่จะช่วยให้เข้าใจบริบทของพื้นที่แห่งนี้มากยิ่งขึ้น 🌟

เกษตรพอเพียง บ้านบลูกาสโน

บ้านพักหลังย่อมๆ รายล้อมไปด้วยพืชผักสวนครัว ผลไม้ หลาก
หลายชนิด รั้วรีน เรียบง่าย เปิดโอกาสเสี่ยงพร้อมกับเดินออกมาต้อนรับ
ขับสู้ทันทีที่ย่างกรายเข้ามาหน้ารั้วบ้าน

อาแว หุสูดู และภรรยา

เกษตรกรมือฉมัง อาแว หุสูดู ซึ่งปัจจุบันควบตำแหน่งประธานอาสาสมัครเกษตรกรตำบลตะปอเยาะ เล่าว่าเมื่อปี 2553 ชาวบ้านที่นี่มีปัญหาเรื่องรายได้กันเยอะ ด้วยความที่อยากจะช่วยเพิ่มรายได้ และลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน จึงริเริ่มโครงการเกษตรพอเพียง เพื่อให้ชาวบ้านมีงานทำ โดยการทำงานเน้นไปที่ 3 เรื่องใหญ่ๆ คือ ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ และด้านเกษตร

“ผมเริ่มปลูกพืชทุกอย่างที่เรากิน ทั้งพริก แตงโม ข้าวโพด ข้าว ปาล์ม ลองกอง ยางพารา แล้วก็เลี้ยงปลาตก ปลาไนล์ ปลาดูเพียน เลี้ยงไก่ 12 ตัว เลี้ยงเป็ดเทศบ้าง ทำอยู่คนเดียว เพื่อให้ชาวบ้านรู้ว่าทำได้ แต่ตัวผมไม่เลี้ยงเพราะถ้าเลี้ยงแล้วไปไหนไม่ได้ ต้องดูแลตลอด ต่อมาทางเกษตรอำเภอก็เข้ามาเสนอโครงการขอให้ผมช่วยเป็นแรงหนึ่ง โดยเขาให้ผมทำหน้าที่คล้ายๆ เป็นต้นแบบ และคอยประชาสัมพันธ์ข่าวคราวต่างๆ อย่างเช่น เดือนนี้จะมีโครงการอะไรบ้าง ผมก็อาศัยมัสยิดเป็นหอกระจายข่าว” อาแวว่า

ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐกับอาแวจึงได้กลายเป็นศูนย์กลางความช่วยเหลือชาวบ้านผู้ทำเกษตรกรรม โดยทางเกษตรอำเภอจะคอยหาปุ๋ย พืชพันธุ์หลายชนิดรวมไปถึงพันธุ์ไก่ แกะจ่ายผ่านอาแวลงมายังเกษตรกรสวนยางที่ต้องเผชิญกับราคาลดลงตกต่ำ

“เราต้องการให้เขาใช้ชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง ทำเองใช้เอง ถ้าเหลือใช้สามารถนำไปขายได้ เพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนด้วย ที่สำคัญการทำงานของเรานเน้นการรวมกลุ่มทำพร้อมกันเป็นเครือข่าย อย่างล่าสุดที่ลงไปทำ ก็คือแตงโม ซึ่งตอนนี้ชาวบ้านหลายคนเริ่มทำแล้ว โดยผมเข้าไปวิทยากรให้ความรู้ แต่ถ้าจะทำเองคนเดียวก็ไม่ใช่ไร เราส่งเสริมเหมือนกัน” ผู้อาวุโสแห่งหมู่ที่ 4 บ้านบลูกาสนอกกล่าว

ปัจจุบันมีชาวบ้านเข้ามาขอความช่วยเหลือจากอาแวจำนวนมาก ทั้งคนหมู่บ้านเดียวกันและต่างหมู่บ้าน ซึ่งเขาก็ยินดีช่วยเหลือ หลายครั้งเขาได้พาเกษตรกรในพื้นที่ไปดูงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส ไปดูการปลูกพืชสวนต่างๆ

เพื่อให้เกษตรกรแห่งตำบลตะโปะเยาะเกิด
แรงบันดาลใจที่จะกลับมาพัฒนาตัวเอง เพื่อ
ความยั่งยืนของชีวิต

“ผมคิดว่าเป็นหน้าที่ของเราที่ต้อง
ช่วยเหลือชาวบ้าน อย่างล่าสุดผมก็ไปเป็น
วิทยากรที่โรงเรียนบ้านบุลูกาสนอ ไปสอนให้
เขาเห็นความสำคัญของการพึ่งพาตัวเอง”
เกษตรกรตัวอย่างกล่าวย้ำก่อนจบการสนทนา

กลุ่มซาลาเปาทอด

กลิ่นหอมของซาลาเปาทอดโชยอยู่ใต้
ชายคาบ้านของ อาอี๊ตะ บุญญา ประธานกลุ่ม
ซาลาเปาทอด โดยในช่วงเดือนรอมฎอน
สมาชิกกลุ่มมารวมตัวทำขนมตั้งแต่ฟ้า
ยังไม่สว่าง

บ้านของอาอีดีะ ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 บ้านบลูกาสนอ สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มมีทั้งวัยสาว วัยกลางคน ไปจนถึงชรา ต่างคนต่างยิ้มแย้มปั้นแป้ง ห่อไส้ กันไปเรื่อย

“ทุกวันนี้หลักๆ เราจะทำซาลาเปากับ โดนัท โดยโดนัทจะทำตอนบ่าย แต่ตอนนี้เรา ติดช่วงเข้าบวช (รอมฎอน) ก็เลยไม่ได้ทำ โดนัท” ประธานกลุ่มซาลาเปาทอดกล่าวขึ้น ระหว่างพาชชมกรรมวิธีทำซาลาเปา

เป็นเวลาเกือบ 2 ปีแล้ว ที่กลุ่มแม่บ้านหมู่ที่ 4 กว่า 20 ชีวิตมารวมตัวกัน เพื่อทำขนมขาย โดยอาอีดีะเล่าว่า แต่เดิมชาวบ้านกรีดยางเสร็จ ก็ไม่มีงานอื่นทำ เลยเกิดความคิดหาอาชีพเสริม พุดคุยกับคนในพื้นที่ว่าควรหากิจกรรมทำ เริ่มแรก ก็ทำน้ำยาซักผ้า เพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน โดยรวมหุ้นคนละ 100 บาท ไปซื้อถังซื้อหัวเชื้อ แต่ทำแล้วขายไม่ค่อยดี เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่ ยังนิยมใช้ผงซักฟอกมากกว่า

แม่บ้านหมู่ที่ 4 จึงหากิจกรรมใหม่มาเสริม พอดีสมาชิกคนหนึ่งทำงานอยู่ที่สหกรณ์ โรงเรียนอัสตดกรียะห์ อิสลามียะห์ ซึ่งเป็น โรงเรียนในตัวเมือง พบว่าที่นี่เป็นแหล่งระบาย สินค้าที่ดี จึงวิเคราะห์ดูว่า ยังขาดอะไรอยู่บ้าง

“เพื่อนเราเห็นว่า ยังไม่มีซาลาเปากับ โดนัท จึงกลับมาปรึกษากายในกลุ่มว่า จะทำ ดีหรือไม่ ปรากฏว่าสมาชิกเห็นด้วย เลยแบ่งทุน และกำลังคนออกมาครึ่งหนึ่งเพื่อทำสินค้า ประเภทขนม ส่วนอีกกลุ่มก็เลือกผลิตสินค้า พวกยาสมุนไพร โดยทั้ง 2 กลุ่มนี้ยังใช้ กรรมการชุดเดียวกัน และบริหารงานร่วมกัน อยู่” อาอีดีะเล่า

กระนั้นการทำขนมมันไม่ใช่เรื่องง่ายเลย ต้องอาศัยทักษะความรู้และความชำนาญ **รุสลิษา กาแรงสถาน** รองประธานกลุ่มฯ เสริมว่า ตอนนั้นเชอวิวิทยาการซึ่งเป็นครูสอนทำขนมจาก ตัวอำเภอยิ่งมาช่วยสอน

“จ่ายค่าวิทยากรไปชั่วโมงละ 300 บาท รวมเป็นเงิน 1,200 บาท เหลือเงินแค่ 800 บาท เอาไปลงทุนซื้อแป้ง ซื้อน้ำตาล ทำนิดๆ หน่อยๆ เพราะเราใช้แรงงานคนล้วนๆ โดย โดนัทกับซาลาเปาที่ได้ เราบรรจุใส่ถุง ถุงละ 5 บาท ซาลาเปามี 2 ไส้ คือ ไส้เค็มกับไส้สังขยา ใส่ถุงละชิ้น แต่หากเป็นโดนัท ใส่ถุงละ 2 ชิ้น พอบรรจุเสร็จ ก็ไปขายที่โรงเรียนทุกเช้า หรือ บางที่มีคนมาสั่งเราก็รับทำ” รุสลิษาเล่าพลางชี้ ไปที่เด็กนักเรียนหญิงคนหนึ่งที่มายืนรอ

“นั่นแหละคนส่งของ เป็นลูกหลานในกลุ่ม ไปโรงเรียนอยู่แล้ว ฝากไปส่งด้วยเลย”

ส่วนวิธีการทำซาลาปากี้ไม่ยากอย่างที่คิด ประธานกลุ่มฯ ในฐานะหัวหน้าใหญ่ บอกว่า ก่อนอื่นให้เตรียมอุปกรณ์และส่วนผสมให้พร้อม ทั้งแป้งสาลีอเนกประสงค์ ผงฟู เนยขาว เกลือ เบกกิ้งโซดา แลวกียีสต์ เอาทั้งหมดมาผสมรวมกัน จากนั้นก็ตีไข่เข้าไปผสม พอได้ที่ก็เอาใส่เครื่องนวดแป้ง ซึ่งได้รับบริจาคมาจากมูลนิธิเพื่อนหญิงและมูลนิธิริรักษ์ไทย พอนวดเสร็จก็แบ่งแป้งออกเป็นก้อน ก้อนละ 2 ชีดเสร็จแล้วก็มาเตรียมส่วนผสมทำไส้ โดยหั่นมันเทศออกเป็นลูกเต๋า จากนั้นนำไปต้มให้เปื่อย แล้วยกขึ้นสะเด็ดน้ำ หรือน้ำมันใส่กระทะ เอาหอมใหญ่มาคั่วให้เหลือง ใส่เครื่องแกงเนือลงไป ใส่ซอสปรุงรส ซีอิ๊วขาว พริกไทยเล็กน้อย ผัดทั้งหมดจนแห้ง ตั้งไว้ให้อุณหภูมิลด นำเข้าตู้เย็นไว้ก่อน ค่อยนำมาดักใส่แป้งที่เตรียมไว้ ชุบเกล็ดขนมปัง แล้วทอดอีกประมาณ 10 นาที โดยกระทะหนึ่งจะทอดได้ประมาณ 22 ลูก เมื่อทอดเสร็จให้ทิ้งไว้ประมาณ 5 นาที แล้วบรรจุใส่ถุง

นอกจากจะส่งไปขายที่โรงเรียนแล้ว ยังส่งออกไปยังร้านน้ำชาในพื้นที่ ราคาขายหน้าร้านอยู่ที่ 5 บาท แต่ราคาส่งอยู่ที่ 4 บาท โดยจะเก็บเงินสดทุกครั้ง

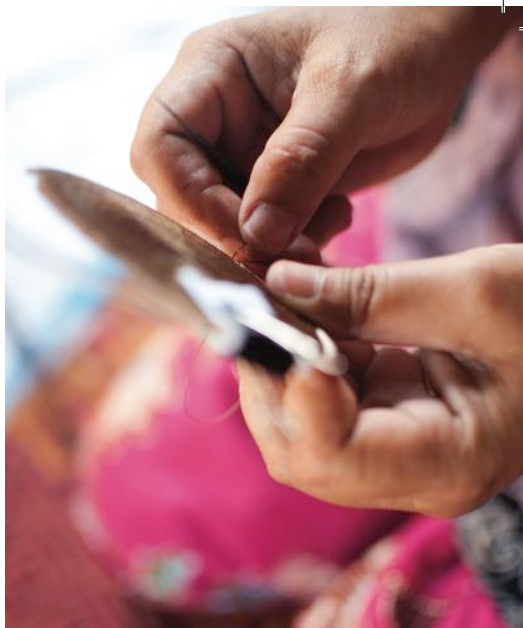
ส่วนการแบ่งรายได้จะแบ่งตามการทำงานของแต่ละคน ทำมากได้มาก ทำน้อยได้น้อย โดยทุกวันนี้มีคนมาร่วมทำขนม 9 คน ส่วนสมุนไพรมี 11 คน จัดสรรรายได้ทุก 2-3 เดือน โดยเอาจำนวนครั้งของการทำงานทั้งหมด ซึ่งปกติแล้ววันหนึ่งจะทำ 2 ครั้ง นำไปหารกับกำไรที่ได้ เป็นรายได้เฉลี่ยต่อครั้ง จากนั้นก็นำตัวเลขตรงนี้ไปคูณการมาทำกิจกรรมของแต่ละคน ก็จะได้อัตราการขายได้ของแต่ละคนออกมา

นอกจากการแบ่งรายได้แล้ว ตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นมา เริ่มมีการส่งเสริมให้สมาชิกเริ่มเก็บออมสัจจะวันละบาท เพื่อให้สมาชิกกลุ่มใช้กู้ยืมในยามฉุกเฉิน ซึ่งปัจจุบันเก็บได้แล้ว 8,000 บาท ซึ่งแม้จะเป็นจำนวนที่มาก แต่ด้วยวินัยที่ดี เงินทุนก้อนนี้ก็เพิ่มพูนอย่างต่อเนื่อง และเป็นหลักประกันหนึ่งที่สมาชิกบรรเทาความเดือดร้อนได้

ศิลปาชีพย่านลิเกา

จากพระราชเสาวนีย์ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่มีพระประสงค์จะเห็นพสกนิกรใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีรายได้ มีงานทำ พร้อมกับสืบสานงานศิลปวัฒนธรรมให้คงอยู่ จึงได้มีพระราชดำรัสให้มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2519 เข้ามาส่งเสริมอาชีพให้กับชาวบ้าน

มัชฌิมาเนาะห์ ดอกอกาแจ หรือกะเนาะห์ ประธานกลุ่มศิลปาชีพย่านลิเภา เล่าว่าเธอได้รับการถ่ายทอดวิชานี้มาจาก **อาแอเสาะ สามะเต๊ะ** ครูคนแรกที่พระราชินีทรงส่งมาสอนคนในพื้นที่ โดยเริ่มแรกครูได้ไปสอนอยู่หมู่บ้านบลูกาสนอ

แม้จะมีคนจำนวนมากเข้าไปศึกษา แต่มีไม่กี่คนที่มีความทักษะ สามารถทำได้สวยงาม กะเนาะห์เป็นกลุ่มผู้มีพรสวรรค์ การันตีด้วยผลงานการสานย่านลิเภาจนได้รางวัลอันดับที่ 1 ของจังหวัดนราธิวาสถึง 3 ปีซ้อน จากการประกวดผลิตภัณฑ์จากย่านลิเภา เพื่อถวายแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ ที่ทรงแปรพระราชฐานมาประทับที่พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ ทางสำนักพระราชวังจึงเลือกให้กะเนาะห์เป็นครู มี

เงินเดือน มีสวัสดิการให้ โดยมีขอบเขตความรับผิดชอบอยู่ที่หมู่บ้านบูเกะบางก และ หมู่ที่ 3 บ้านบลูกา ด้วยหมู่ที่ 4 ซึ่งเป็นบ้านของกะเนาะห์ มี **ยาโก๊ะ สามะเต๊ะ** และภรรยา **อารอพะ สามะเต๊ะ** เป็นครูสอนอยู่ด้วย โดยทั้งสองคนนี้เป็นลูกศิษย์รุ่นแรกของอาแอเสาะ

สำหรับภารกิจของกะเนาะห์นั้น หลักๆ จะมีสอนอยู่ 2 วัน คือวันพุธและวันเสาร์ มีคนมาเรียนประมาณ 100 คน ใช้เวลาเรียนประมาณ 4 เดือน สานภาชนะ อาทิ ผอบ ถาด แก้วกัน ฯลฯ รูปทรงมีทั้งรูปทรงรี วงกลม และสี่เหลี่ยม โดยต้นทุนแทบไม่มีอะไรมาก เพราะต้นลิเภา นั้นมีกระจายอยู่เต็มป่า โดยหากต้องการสีดาก็เข้าไปที่ป่าพรุ แต่ถ้าต้องการสีขาวก็ไปหาที่ป่ายางพารา

ส่วนวิธีสานนั้น ก่อนอื่นให้นำลิแกมาฉีกออกเป็นเส้นๆ ประมาณ 3 ซี่ จากนั้นก็ใช้มีดขูดเปลือกออกให้หมด แล้วทำเครื่องมือจากฝากระป๋อง โดยนำมาเจาะเป็นรู ประมาณ 5 รู ให้มีขนาดเรียงลำดับจากช่องใหญ่ไปช่องเล็ก นำลิเกาที่เป็นเส้นนั้นสอดที่ละช่องจนถึงช่องที่เล็กที่สุด เสร็จแล้วใช้กระดาษทรายเก็บพวกเศษเปลือกไม้ที่หลงเหลืออยู่

ว่ากันว่าเส้นลิเกาที่ดีควรจะมี ความบางเท่าเส้นผม โดยการสานนั้นจะนำเส้นหวายมาขัดเป็นวงรีเพื่อทำกันผลิตภัณฑ์ จากนั้นนำเส้นลิเกาที่เตรียมไว้มาสาน โดยใช้เหล็กปลายแหลมเจาะที่หวายให้เป็นรู จากนั้นก็นำเส้นลิเกาสอดเข้าไป ซึ่งการสานต้องใช้ความละเอียดและประณีตมาก เมื่อสานกันเรียบร้อยแล้วให้นำหวายมาขัดเป็นวงรี วางให้ได้เหลี่ยมกับตัวกัน เพื่อขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ ถ้าต้องการให้มีลวดลาย เช่น ลายไทย หรือลายดอกไม้ ให้ใช้วิธีสานกลับด้านเส้นลิเกา ซึ่งจะมีสีอ่อนกว่าเล็กน้อย

เมื่อสานเสร็จ ส่วนใหญ่มักจะนำไปติดกับเครื่องทองเหลือง หรือไปติดหุ้ทวทองเหลือง ซึ่งทางกะเนาะห่มไม่ได้ทำขั้นตอนนี้ เพราะผลิตภัณฑ์ที่ได้ ทั้งจากตัวเองและลูกศิษย์จะถูกส่งไปยัง ว่าที่ ร.ท.ดิลก ศิริวัลลภ ตัวแทนเหล่ากาชาดจังหวัดนราธิวาส ซึ่งได้รับมอบหมายให้ติดตามและดูแลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“ผลิตภัณฑ์ชิ้นหนึ่งใช้เวลาทำประมาณ 3-4 เดือน คนทั่วไปซื้อไม่ได้ เพราะเราส่งเข้าวังอย่างเดียว โดยทางคุณดิลกจะเป็นผู้ดูแลเรื่องมาตรฐานสินค้าทั้งหมด บางชิ้นหากเส้นห่างกันเกินไป หรือมีรอยขาวๆ เขาก็จะส่งคืน

มาให้แก้ไข ส่วนเรื่องราคา เราก็จะเป็นผู้เสนอเข้าไป ซึ่งบางครั้งก็จะได้ราคาตามนั้น แต่ก็มีบ้างเหมือนกันที่ราคาลดลงบ้างจากที่ขอ” ล้ามภาษามลายู (จำเริญ) จาก อบต.ตะปอเยาะ ช่วยถ่ายทอดสิ่งที่กะเนาะห่มพูด

แม้วันนี้งานสานย่านลิเภาจะไม่ใช่งานที่สร้างรายได้ให้มากนัก เพราะถึงตัวสินค้าจะมีมูลค่าสูง แต่ก็ใช้เวลานาน ทว่าสำหรับชาวบ้านตะปอเยาะหลายร้อยคนกลับมีความสุขที่ได้ทำด้วยต่างภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการสืบสานงานในพระราชเสาวนีย์แห่งองค์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ...

ศิริฟาร์มแพะบลูกลาสโน

เรตศิริ กัดกิ่ง

หลายคนอาจไม่เชื่อว่า ก่อนหน้านั้นสักสิบปี อาชีพการเลี้ยงแพะที่ตะปอเยาะอยู่ในสถานการณ์ ลุ่มๆ ดอนๆ มีน้อยคนนักที่จะทำอาชีพแบบนี้ จริงจัง แต่กับคนโคราชซึ่งมาอยู่เป็นเขตที่นี้ กลับปลูกปั้นอาชีพนี้ให้กลายมาเป็นแหล่งรายได้ สำคัญในพื้นที่ โดยเฉพาะหมู่ที่ 4 บ้านบลูกลาสโน

เรตศิริ กัดกิ่ง ประธานวิสาหกิจชุมชน ศิริฟาร์มแพะบลูกลาสโน เล่าให้ฟังว่า แต่เดิม ไม่เคยรู้จักการเลี้ยงแพะเลย พอลาออกจาก ราชการมา เมื่อปี 2547 แม่ยายก็ให้แพะมา 2 ตัว เลยกทดลองเลี้ยงดู เลี้ยงแบบปล่อยเลย ไม่สนว่าแพะจะกินอะไร ทำรั้วแบบง่ายๆ จน กระทั่งแพะเริ่มขยายพันธุ์เองเรื่อยๆ กลายเป็น 25 ตัว จึงเริ่มรู้แล้วว่า จะเลี้ยงแบบปล่อย เหมือนเดิมไม่ได้ เพราะไปสร้างความเดือดร้อน แก่เพื่อนบ้าน ประกอบกับได้เข้าอบรมกับกรม ปศุสัตว์ และศึกษาต่อเพิ่มเติมที่มหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์ เรื่องปศุสัตว์จนจบ อนุปริญญา จึงมีความรู้เรื่องอาหาร และการ เลี้ยงสัตว์ ซึ่งได้นำมาปรับประยุกต์ใช้ในฟาร์ม แพะของตน

“แพะเป็นสัตว์ 4 กระเพาะ เพราะฉะนั้น จะกินอาหารไม่เหมือนกับสัตว์อื่น ถ้ากินพืชที่ มียูเรียเยอะ แพะจะท้องอืดตาย หรือบ้านเรา

เป็นภาคใต้ จะเลี้ยงแบบภาคอีสานไม่ได้ ต้อง ยกคอกให้สูงขึ้น เพราะมันชื้น แพะไม่ชอบ อากาศชื้น” เรตศิริกล่าว

ในปี 2550 จึงมีการรวมพลคนที่สนใจใน เรื่องการเลี้ยงแพะ คัดเฉพาะคนที่สมัครใจ รวม กลุ่มกันได้ 9 คน ส่วนใหญ่เป็นเครือข่ายติใน หมู่บ้าน โดยมีการปรึกษาหารือว่าจะจัดระบบ การเลี้ยงอย่างไร หรือใครมีความรู้จะรักมา ช่วยเหลือกัน แบ่งปันความรู้กัน เช่น หากแพะ ท้องอืด กินแคยธาตุนี้แดงก็หายแล้ว และ เพื่อความยั่งยืนก็ได้มีการลงขันกันเดือนละ 50 บาท เพื่อนำไปซื้อยา ซื้อเข็มมาใช้เวลาที่แพะป่วย

ตั้งกลุ่มมาได้สักพักหนึ่ง สมาชิกเริ่มอยาก กู้เงินมาซื้อแพะเพิ่ม เลยตัดสินใจจัดวิสาหกิจ ชุมชน ลงหุ้นเดือนละ 100 บาท เพื่อซื้อ เวชภัณฑ์ อาทิ ก่อนเกลือ แร่ธาตุ ลงขันอยู่ 3 ปี สุดท้ายไม่มีใครได้กู้ เพราะทางกลุ่มเห็นแล้วว่า กู้ไปก็ไม่คุ้ม สู้เพาะพันธุ์กันในกลุ่ม แล้วแบ่งซื้อ แบ่งขายภายในดีกว่า อีกทั้งการซื้อพันธุ์แพะ จากภายนอกยังรอต้องให้แพะปรับตัวอย่างน้อย ก็ 6 เดือน จึงจะสามารถใช้งานได้

ปัจจุบันแพะในกลุ่มนี้จะเป็นแพะพันธุ์ แองโกลนูเบียน ซึ่งเป็นแพะพันธุ์เนื้อ อีกส่วน เป็นพันธุ์ซาเนน ซึ่งเป็นพันธุ์นมที่เลี้ยงไว้เพื่อ

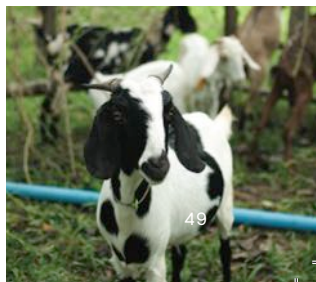
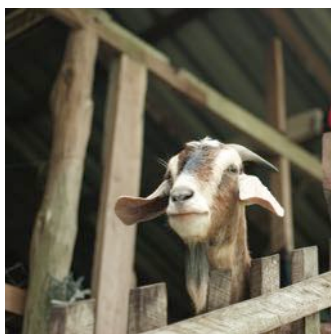
ผสมพันธุ์โดยเฉพาะ ด้วยการผสมต่างสายพันธุ์ จะทำให้แพะโตเร็ว ขณะเดียวกันก็ต้องป้องกันไม่ให้ลูกจากแม่ตัวเดียวกันผสมกันเอง เพราะจะทำให้ตัวเล็กลงเรื่อยๆ และต้องมีการเปลี่ยนพ่อพันธุ์ใหม่ทุก 2 ปี

“ถ้าตัวไหนเลี้ยงลูกไม่ดีแล้ว ผมก็จะคัดออก ขายทั้งตัวเลย ปกติผมจะขายที่กิโลกรัมละ 180 บาท แต่ถ้าเป็นแบบนี้ ราคาอาจจะถูกหน่อยเพราะหมดสภาพแล้ว ส่วนใหญ่แพะจะอายุ 5 ปีขึ้นไปทั้งนั้น”

ลูกค้าที่จะมาเลือกซื้อแพะเองที่ฟาร์ม โดยมิเครือข่ายใหญ่อยู่ที่ บ้านทุ่งคา ตำบลระหาน

อำเภอเยื้อง และในอนาคต เรือตรีศิริมีความคิดอยากจะทำตลาดแปรรูป เพราะทุกวันนี้มีหลายหน่วยงานเข้ามาสนับสนุน เช่น ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ดูแลเรื่องหญ้าที่แพะจะกิน หรือพวกมูลแพะก็สามารถทำเป็นปุ๋ย เหมาะสำหรับปลูกแตงโม

สุดท้ายนี้ เรือตรีศิริได้ฝากเคล็ดลับข้อห้ามสำหรับการเลี้ยงแพะจากประสบการณ์จริงว่า แพะที่นี้ห้ามเอาเท้าเขี่ยเด็ดขาด การพูดคำหยาบใส่ก็เหมือนกัน ที่สำคัญหากผูกเชือกแล้วห้ามกระชาก ห้ามตีเพราะทั้งหมดคือเหตุที่ทำให้แพะป่วยและตายเร็ว...

เครื่องสำอางนมแพะ

ใครจะไปคิดว่าเพียงนํ้านมแพะธรรมดาๆ จะสามารถต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ได้อีกหลายสิบอย่าง ดังเช่นที่ 'Malila' แบรินด์ดังประจำตำบลตะปอเยาะได้ทำเอาไว้

สุไฮลา แสงจันทร์ ประธานกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากนมแพะ เล่าว่า แต่เดิมที่นํ้ามนํ้าดิบก่อน เวลาใครอยากได้ก็มาซื้อ ต่อมาในปี 2549 ประสบปัญหานมแพะล้นตลาดต้องวิ่งหาตลาดเพิ่ม ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายเลย เพราะหลายคนยังมีอคติกับนมแพะ กลัวจะมีกลิ่นคาว อร่อยหรือเปล่า และต่อให้รับประกันว่าไม่มีปัญหาแน่นอน ก็เชื่อว่าจะเปลี่ยนความคิดกันง่ายๆ

พอปี 2551 จึงไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการแปรรูปที่สถาบันสุวรรณวาจกกสิกิจ เพื่อการค้นคว้าและพัฒนาปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เลยทราบว่าเป็นความจริงแล้ว นมแพะสามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อะไรต่างๆ ได้มากมาย โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับความงาม

“แรงจูงใจแรกๆ เลยก็คือ เวลามีคนมาเยี่ยมฟาร์มของเรา ด้วยที่นี้เป็นต้นแบบของนราธิวาส เขาก็ถามว่าไม่มีสบู่นมแพะหรอ ไม่มีโลชั่นหรอ เพราะเขาไปเห็นมาจากสระบุรี

ก็มีผลิตภัณฑ์พวกนี้ขายที่ฟาร์ม เลยไปลงเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน ไปอบรมเรื่องเพิ่มมูลค่าให้แกนมแพะ ซึ่งเขาสอนตั้งแต่การพาสเจอร์ไรส์นม ทำเต้าฮวยฟรุ๊ตสลัดนมแพะ วันนํ้านมแพะ โยเกิร์ตนมแพะ คุกกี้นมแพะ ส่วนพวกเครื่องสำอาง ก็จะมีสบู่นมแพะ ครีมนมแพะ โลชั่นนมแพะ เรียนแล้วกลับมาประยุกต์ตามแบบของเรา อาจจะมีการเพิ่มนํ้านมเข้ามาหน่อย เพราะเรามีนํ้านมของเราเอง ทำแรกๆ ตั้งใจจะขายในฟาร์มเป็นหลัก คือเราทำเพื่อตอบโจทย์คนที่มาดูงาน กระทั่งบังเอิญว่าทางพาณิชย์จังหวัดเชิญไปออกงาน Health & Beauty ที่สยามพารากอน เมื่อปี 2552 ซึ่งเราเอาสบูไปออกร้าน โดยตอนนั้นเราทำอยู่ 3 สูตร เป็นสูตรธรรมชาติ สูตรผสมขมิ้นชัน สูตรผสมมะขาม เอาใส่ถุงน่ารักๆ เหมือนของชาวร้าย คือเราไม่คิดจะใส่กล่อง เพราะเราต้องการคิดนอกกรอบ งานนั้นก็เป็งานใหญ่มาก พวกนักธุรกิจต่างชาติมาดู”

หลังจากนั้นประมาณ 2 เดือน ปรากฏว่ามีนักธุรกิจจากยุโรปที่ลองซื้อไปใช้ สนใจอยากจะทำจะสั่งสบูไปใช้ที่โรงแรม ด้วยความที่ไม่รู้เรื่องอะไรเลย ทั้งการส่งออก การทำบรรจุภัณฑ์ เลยจำใจต้องปฏิเสธไป แต่นั่นก็เป็นแรงผลักดันว่า

พรเทพ แสงจันทร์

สุไสร แสงจันทร์

สบู่มีคุณภาพ ก็เลยเริ่มพัฒนาเรื่องบรรจุภัณฑ์ ให้มีความสวยงาม ปัจจุบันมี 5 สูตร 5 สี โดย 2 สูตรที่เพิ่มขึ้นมา คือผสมเปลือกมังคุด และ ผสมมะหาด โดยผู้สนใจสามารถโทรศัพท์มาสั่งได้ เพราะที่นี่ไม่มีหน้าร้าน แต่ยืนยันด้วยการเป็นสินค้า OTOP ระดับ 5 ดาว เมื่อปี 2553

นอกจากสบู่แล้ว ทางกลุ่มยังพัฒนาผลิตภัณฑ์อีกหลายชนิด อาทิ โส้ช้นโยเกิร์ต นมแพะ ซึ่งพัฒนาร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ครีมบำรุงนมแพะ สบู่รังไหมทอง ผสมนมแพะ สำหรับขัดหน้า ซึ่งได้ร่วมวิจัยกับ ศูนย์หม่อนไหม ประจำจังหวัดนราธิวาส กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสินค้าชิ้นนี้ได้รับคัดเลือกให้เป็น OTOP ระดับ 5 ดาวเมื่อปี 2555 และล่าสุดคือเชอร์รี่โปรตีน ผสมน้ำแพะ

“การที่เราจะผลิตสินค้าตัวใดตัวหนึ่งขึ้นมา ส่วนใหญ่เป็นเพราะเสียงสะท้อนจากลูกค้า เป็นที่มาให้เราพยายามค้นคว้า และปรับสินค้าตามความต้องการของตลาด” สุไสรเล่า

สำหรับแรงงานที่เข้ามาช่วยทำ **พรเทพ แสงจันทร์** รองประธานกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากนํ้านมแพะ และเป็นฝ่ายการตลาด บอกว่า ส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ โดยทางกลุ่มมีวิธีการบริหารงานคล้ายๆ กับบริษัท โดยมีสมาชิกมาร่วมลงหุ้นประมาณ 10 คน แต่ละคนลงเงิน 1,000 บาท โดยประธานกลุ่มจะเป็นคนที่ลงเงินมากที่สุด ในฐานะของเจ้าของสถานที่ นอกจากนี้ยังมีงบประมาณจากภาครัฐมาช่วย

หนุนเสริมอีก 100,000 บาท โดยนํ้านมที่ใช้ก็ซื้อมาจากสหกรณ์นมแพะดั้งเดิมนั่นเอง

สำหรับสหกรณ์นมแพะนั้น ปัจจุบันยังคงดำเนินงานอยู่ ซึ่งทางสหกรณ์แจกจ่ายแพะแม่พันธุ์ให้เกษตรกร 1 ตัว และเวลาตกลูกก็คืนให้สหกรณ์ 1 ตัว ส่วนนํ้านมที่ได้ก็ขายคืนให้สหกรณ์อีกที โดยทางแบรนด์เครื่องสำอางจะเป็นลูกค้ารายใหญ่ที่มาซื้อนมอีกที

ส่วนวิธีแบ่งรายได้ของกลุ่มเครื่องสำอางนั้น จะจ่ายให้ตามผลงานของแต่ละคน ทำมากได้มาก ทำน้อยได้น้อย คือมีทั้งค่าจ้างรายวัน วันละ 250 บาท บางคนก็ใช้ระบบเหมาจ่ายไป โดยปีที่ผ่านมาทางกลุ่มมีรายได้ 850,000 บาท และในช่วงปลายปีหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่างๆ หมดแล้ว ก็จะปันส่วนกำไรสุทธิกัน โดยแบ่งให้ผู้ถือหุ้นร้อยละ 30 คืนสมาชิกร้อยละ 15 สวัสดิการต่างๆ เช่น เวลาเจ็บป่วยต้องเข้าโรงพยาบาลจ่ายให้ครั้งละ 300 บาท คลอดบุตรมีเงินขวัญถุงให้ รวมแล้วคิดเป็นร้อยละ 15 ที่เหลือก็เข้ากองทุนกลาง จัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่างๆ หรือบริจาคช่วยเหลือ เช่น ให้ทุนการศึกษา บริจาคให้มัสยิด

ปัจจุบันกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากนมแพะมีผู้คนที่สนใจและนอกพื้นที่เข้ามาดูงานต่อเนื่อง ล่าสุดก็มีการศึกษาจากมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ด้านวิทยาศาสตร์มาร่วมฝึกงานด้วย ถือเป็นพื้นที่แห่งโอกาส และการเรียนรู้ที่ไม่ธรรมดาจริงๆ...

กลุ่มส่งเสริมอาชีพสตรี บ้านกุย

แม้จะเป็นเพียงอาคารซีเมนต์ขนาดย่อม ตั้งอยู่เพียงหลังเดียวกลางทุ่งข้าวภายในหมู่ที่ 5 บ้านกุย แต่ที่นี่ก็มีสินค้าหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้า เครื่องประดับ ดอกไม้ประดิษฐ์

ผลงานเหล่านี้เกิดขึ้นด้วยฝีมือของแม่บ้านกลุ่มเล็กๆ ที่หารายได้เสริมมาเลี้ยงชีวิตในยุคที่ย่างพาราราาคตกต่ำ

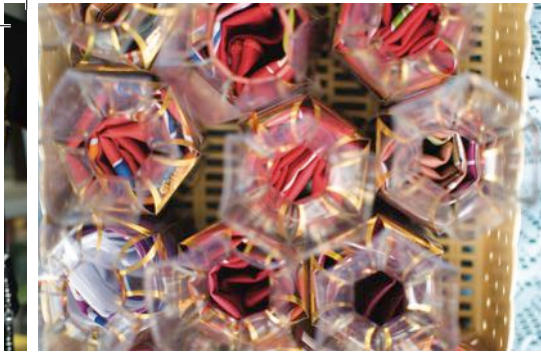
กิติมา มะสุละ ประธานกลุ่มส่งเสริมอาชีพสตรี บ้านกุย ย้อนความให้ฟังว่า สมัยก่อนเธอรับจ้างผลิตสินค้าจากผ้าบาติก โดยทำอยู่ภายในครอบครัว ไม่ได้มีลูกศิษย์ลูกหาที่ไหน เมื่อทำไปเรื่อยๆ ชาวบ้านก็เริ่มเห็น เริ่มสนใจอยากจะทำบ้าง ปี 2546 เลยรวบรวมสมัครพรรคพวกจำนวนหนึ่ง ของบจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หรือ กศน. ตำบลตะโปะเยาะ มาจัดกิจกรรมอบรมเป็นเวลา 100 ชั่วโมง มีสมาชิกเริ่มแรก 20 คน จากทั้งตำบล พอเรียนเสร็จชาวบ้านที่สนใจก็เสนอให้มีการรวมกลุ่มขึ้นมา

“การรวมกลุ่มนี้ ไม่ได้มีการลงเงิน ลงทุน คือใครมาทำงานกับเรา ก็จะจ้างเป็นชิ้นๆ ไป โดยเรามีหน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือหนุนพวกอุปกรณ์ต่างๆ ทำให้ชาวบ้านไม่ต้องลงทุนเอง สมาชิกหมุนเวียนเปลี่ยนไปเรื่อยๆ บางคนแต่งงานไปก็เลิกทำ บางคนย้ายถิ่นฐาน แต่มี

คนใหม่ๆ เข้ามาขาดสาย” กิติมาเล่า

สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ทางกลุ่มทำอยู่ในเวลานี้ แบ่งเป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ ด้วยกัน กลุ่มแรกคือทำดอกไม้จากผ้าใยบัว เช่น ดอกไม้จัดแจกัน ดอกไม้เป็นช่อ ดอกไม้ติดเข็มกลัด ฯลฯ กลุ่มที่ 2 เป็นผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติก ทั้งผ้าชิ้นผ้าตัดชุด ผ้าเช็ดหน้า ชุดนอน กางเกง เสื้อสำเร็จ เสื้อยืดลายบาติก ภาพประดับฝาผนัง ผลิตภัณฑ์เบ็ดเตล็ด ฯลฯ กลุ่มที่ 3 คือการพับผ้าชุดชั้นหมาก ซึ่งจะมีทั้งการพับกระเช้าดอกไม้ พับกระเช้าผลไม้ พับเป็นปลาหมึก พับชุดกาน้ำ พับนกยูง ฯลฯ และกลุ่มสุดท้ายเป็นผลิตภัณฑ์จากเสื่อกระจูดและเตยหนาม เช่น กระเป๋าแบบต่างๆ เข็มเย็บเสื่อ การติดลายเดคูพาจ กระเป๋าเอกสาร ฯลฯ

ส่วนค่าจ้างนั้นจะให้เป็นชิ้นๆ ไป ตามความยากง่ายของงาน เช่น บางคนถนัดเขียนลาย โดยการเขียนเทียน ให้เมตรละ 20 บาท หากถนัดระบายสี ให้เมตรละ 25 บาท แต่ถ้าใครถนัดทั้งหมดจะรับทำทั้งชิ้นก็ไม่มีปัญหาได้ ค่าจ้างทั้งสองส่วน โดยหน่วยงานที่เข้ามาช่วยสนับสนุนทุนรอน ก็มีตั้งแต่การบริหารส่วนตำบลตะโปะเยาะ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อย่างผ้า สีบาติก น้ำยากันสืด กศน. สนับสนุนงบในการอบรมอย่างต่อเนื่อง เพราะกิติมาเป็น

วิทยาการที่ กคน. เชื่อเชิญให้สอนเป็นประจำ
 “เมื่อปี 2557 เราเห็นวัตถุดิบหลายๆ อย่าง
 สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น เตยหนาม
 ก็เลยเอามาให้ชาวบ้านลองพัฒนาเป็นสินค้า
 โดยเราไม่ได้เป็นคนสอนเอง แต่ก็จะเป็น
 ตัวแทนไปพูดคุยกับหน่วยงาน เช่น ศูนย์
 พักุลทอง หรือ กคน. ให้เขาจัดหาครุมาให้ แล้ว
 สมาชิกคนไหนสนใจก็ไปเรียน แล้วมาทำ สินค้า
 บางตัวผลิตเสร็จแล้วก็มีร้านค้ามารับไป
 ขายต่อ แต่เราจะไม่ทำเก็บไว้มาก ใช้วิธีทำ
 ตามออเดอร์เป็นหลัก” ประธานกลุ่มอริบาย

ส่วนสินค้าอันดับ 1 ของกลุ่มคือเสื้อยืด
 พิมพ์ลายบาติก ซึ่งเป็นสินค้าตัวใหม่ของกลุ่ม
 ล่าสุดเพิ่งไปออกงาน 100 ปีราธิวาสมา ใคร
 สนใจเราก็พิมพ์ให้ดูสดๆ ส่วนที่เป็น OTOP
 3 ดาวก็มีผ้าชิ้นไว้ตัดเสื้อ โดยการสร้างสรรค์
 ผลิตภัณฑ์แต่ละอย่างนั้น เกิดขึ้นจากการไปเห็น
 ไปเรียนรู้ แล้วกลับมาพัฒนางานของตัวเอง

ปัจจุบันสมาชิกที่ทำงานมีประมาณ 7-8
 คน ส่วนใหญ่จะเป็นคนหมู่ที่ 5 บ้านกูย แต่ก็
 จะมีจากหมู่อื่นด้วย เช่น หมู่ที่ 3 บ้านบลูกา
 และคนไหนที่สนใจแต่ไม่มีความรู้มาเลย
 ประธานกลุ่มก็พร้อมจะแบ่งปันความรู้ให้เพื่อให้
 ชาวบ้านสามารถต่อยอดเป็นอาชีพได้ต่อไป...

การศึกษา 'วิชาชีวิต' Education

การศึกษาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้นมีความแตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ ค่อนข้างมาก อย่างที่ตำบลตะปอเยาะนั้น ผู้คนมากกว่าร้อยละ 99 นับถือศาสนาอิสลาม ฉะนั้นการเรียนการสอนจึงมีทั้งระบบสามัญควบคู่ไปกับการสอนศาสนา ที่นี้จึงมีทั้งโรงเรียนเอกชนที่สอนวิชาทั่วไปควบคู่กับการสอนศาสนา มีโรงเรียนสังกัด สพฐ. ซึ่งเวลานี้ก็เริ่มปรับระบบ มีการนำหลักศาสนาเข้ามาสอนด้วย นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนตาดีกาที่สอนเสริมเรื่องหลักศาสนาอิสลาม และศูนย์กිරออาตีซึ่งสอนการอ่านอัลกุรอาน ☺

อิสลามแบบเข้ม แบบโรงเรียนบ้านบูเกะบางก

ที่นี่เป็นโรงเรียนเก่าแก่ ซึ่งมีประวัติศาสตร์
สืบย้อนไปไกลถึงปี 2472 ในวันนี้โรงเรียน
บูเกะบางกคือต้นแบบสำคัญของการศึกษา
แบบบูรณาการ ที่เข้าใจถึงบริบทของพื้นที่
อย่างแท้จริง

ตัวนสตอพา ซอนิ ผู้อำนวยการโรงเรียน
บูเกะบางก อธิบายว่า โรงเรียนนี้ดำเนินการ
สอนในรูปแบบอิสลามแบบเข้ม เนื่องจาก
สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการศึกษาขั้น
พื้นฐาน (สพฐ.) เล็งเห็นว่าโรงเรียนของรัฐที่อยู่

พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เริ่มมีเด็กเรียน
น้อย ด้วยคนในชุมชนเองมีความต้องการให้
บุตรหลานได้เรียนแบบสามัญและศาสนาด้วย
เนื่องจากที่ผ่านมาคาบเรียนศาสนาอิสลามมี
เพียง 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จึงร่วมกับศูนย์
อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ
ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ ออกแบบหลักสูตรการเรียน
อีกแบบหนึ่ง ในปี 2551 โดยนำวิชาอิสลาม
ศึกษาเข้าไปเรียนควบคู่กับกลุ่มสาระการเรียนรู้
ทั่วไป

Tuan สดอพา ซื่อณี

จากการเรียนวิชาศาสนา 1 รายวิชา เพิ่มเป็น 8 รายวิชา โดยเนื้อหาที่เพิ่มเติมขึ้นมานั้นประกอบไปด้วย การอ่านพระคัมภีร์อัลกุรอาน วาจนะของท่านนบีมุฮัมหมัด ศาสนบัญญัติจริยธรรมคุณธรรม ศาสนประวัติ ภาษาอาหรับ ภาษามลายู และหลักศรัทธา

“เราเพิ่มการเรียนศาสนาอิสลามเป็น 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยเพิ่มจากเวลาในตารางสอนปกติ ขณะเดียวกันก็ต้องเพิ่มบุคลากรเข้ามาด้วย ส่วนคุณสมบัติของคนที่จะมาสอนตรงนี้ได้ ต้องจบปริญญาตรีด้านศาสนาด้วย และสามัญด้วย ซึ่งโรงเรียนจะเป็นผู้คัดเลือกเอง โดยแต่ละปีทางกระทรวงจะส่งครูมาให้คนหนึ่ง เช่น ปี 2551 เราเปิดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทาง สพฐ. ก็ให้เราเปิดรับครูมาคนหนึ่ง ปัจจุบันมีครูรวม 6 คน บางคนก็เป็นพนักงาน บางคนก็เป็นครูอัตราจ้างรายชั่วโมง หรือรายเทอม โดยเราแบ่งเวรของครูเป็น 2 ห้องต่อ 1 คน เพราะเรามีชั้นเรียนละ 2 ห้อง”

รุตมัน หะยีมะลี ครูอิสลามศึกษา ช่วยเสริมว่า ข้อดีของการเรียนแบบนี้ อย่างหนึ่งคือ เด็กไม่จำเป็นต้องไปเรียนโรงเรียนตาติกาเพิ่มเติม เพราะฉะนั้นเด็กจะมีเวลาว่างมากขึ้น วันเสาร์-อาทิตย์สามารถอยู่กับครอบครัวได้ โดยเมื่อเรียนจบก็จะมีประกาศนียบัตรให้ 2 ใบ

ใบหนึ่งเป็นของสายสามัญ อีกใบเป็นของสายศาสนา เพราะฉะนั้นเด็กที่สนใจสายศาสนาก็สามารถไปต่อโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาได้เลย ที่สำคัญ ตลอดระยะเวลา 7 ปีมาเนี่ยยังพยายามปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม เช่น ส่งครูไปศึกษาภาษามลายูเพิ่มเติมที่ประเทศมาเลเซีย 1 เดือน ซึ่งที่ผ่านมาได้ส่งไปแล้วหลายคน

“ตั้งแต่เราเป็นอิสลามแบบเข้ม สังเกตว่าพฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไปในทางที่ดีมาก เพราะหลักศาสนาอิสลามนั้นเกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น ศาสนาอิสลามจะเน้นในเรื่องความสะอาด เพราะเป็นส่วนหนึ่งของศรัทธา เป็นวามะ ที่สำคัญสามารถตอบโจทย์ของ สพฐ. ได้ เพราะมีนักเรียนเพิ่มขึ้น” ผู้อำนวยการอธิบายเพิ่มเติมพร้อมย้ำถึงปณิธาน “เด่นด้วยคุณา มารยาทดี มีความสะอาดงดงามตามวิถีอิสลาม”

นอกจากการสอนเรื่องศาสนาจะเด่นแล้ว ที่นี่ยังจัดบริการการศึกษาแก่เด็กแอลดี หรือเด็กที่อยู่ในสภาวะบกพร่องในการเรียนรู้ โดยมีเด็กที่อยู่ในข่ายนี้มากถึง 39 คน

ภูวนัย ชัยสิน ครูพี่เลี้ยงเด็กแอลดี เล่าว่า โครงการนี้เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2555 โดยเป็นนโยบายของ สพฐ. ที่ต้องการให้โรงเรียนแต่ละ

โรงเรียนคัดเด็กกลุ่มนี้ออกมา ซึ่งหากพิจารณาตามความบกพร่องของเด็กตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดจะมีอยู่ 9 ประเภทด้วยกัน อาทิ เด็กที่บกพร่องการเรียนรู้ เช่น อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือไม่ได้ตามเกณฑ์ หรือการคิดคำนวณมีปัญหา ฯลฯ โดยคนหนึ่งอาจจะเป็นเพียง 1-2 อย่าง หรือเป็นทั้งหมดเลย

“เขตพื้นที่การศึกษามองว่าโรงเรียนเราน่าจะเป็นต้นแบบให้แก่ที่อื่นได้ เพราะเรามีความพร้อมทุกๆ อย่าง อาคารสถานที่ก็มี ครูก็พร้อมให้ความช่วยเหลือ ซึ่งวิธีการนั้น ขั้นแรกเราจะประเมินเด็กด้วยการคัดกรองแบบ KUS-SI ก่อน โดยเราจะถามครูแต่ละห้องว่า เด็กคนไหนมีแนวโน้มจะเป็นแอลดี ครูก็จะคัดเลือกมา บางคนผู้ปกครองจะมีหนังสือติดมาเลย เมื่อครูคิดมาแล้ว ก็จะทำการทดสอบว่าเป็นจริงหรือไม่ จากนั้นก็ส่งรายชื่อไปที่เขต เขตจะส่งต่อไปที่ กรุงเทพฯ ต่อมาเราก็นำเด็กคนนี้มาดูแลกันอย่างใกล้ชิดสักเทอมหนึ่ง ทั้งนี้เราจะไม่มีการแยกเด็กออกเด็ดขาด เพราะเด็กแอลดีสามารถพัฒนาได้ โดยจะใช้วิธีให้เด็กหาเวลาว่างมาเรียนกับเราเพิ่มเติม ซึ่งก่อนจะทำเราต้องประชุมกับผู้ปกครองด้วย ว่าเด็กของท่านเป็นอย่างนี้ ซึ่งส่วนใหญ่จะยอมรับ เพราะต้องการให้ลูกกลับมามีพัฒนาการเป็นปกติ”

กูราณีซัส อธิบาย

ที่นี่มีสโลแกนให้เด็กกลุ่มนี้ว่า ‘เรียนชีวิต ไม่ได้เรียนวิชา’ เพื่อเน้นให้เด็กออกสู่สังคมได้ สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ พร้อมกันนั้น โรงเรียนยังจัดศูนย์การเรียนรู้โดยเฉพาะ ซึ่งจะมีทั้งห้องสมุด ห้องแต่งตัว ของเล่น นอกจากนี้ ก็จะมีการกระตุ้นพัฒนาการเด็กผ่านการใช้ สีสันที่หลากหลาย เพราะเด็กแอลดีจะเรียนรู้ ด้วยการทำความเข้าใจ

นอกจากการเรียนการสอนแล้ว อีกหนึ่ง ผลงานรูปธรรมที่โรงเรียนแห่งนี้ทำ คือการผลิต น้ำดื่ม ผู้อำนวยการเล่าว่า แต่ก่อนที่นี่มีปัญหา เรื่องน้ำไม่เพียงพอ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล เลยให้งบประมาณ พร้อมเข้ามาช่วยเหลือ น้ำ บาดาลให้ แต่พอเจาะแล้วมีไม่เพียงพอที่จะ เลี้ยงคนทั้งหมู่บ้าน ก็เลยใช้วิธีนี้น้ำบรรจุขวด แล้วนำไปขาย เพื่อเป็นทางเลือกให้ชาวบ้านได้ บริโภคน้ำสะอาดและราคาถูก โดยปัจจุบันมีน้ำ บรรจุขวดอยู่ 2 ประเภท คือขวดขุน ราคา 5 บาท และถึง 20 ลิตร ราคา 33 บาท โดยโรงเรียน มีรายได้ประมาณหมื่นกว่าบาทต่อเดือน สามารถนำมาพัฒนาโรงเรียนต่อไป

“ส่วนเด็ก ๆ นั้นดื่มฟรี มีให้ทดกันตามจุด ต่าง ๆ ในโรงเรียน” ผู้อำนวยการสรุปพร้อม รอยยิ้ม

รุสมัน ทะวีเปสส์

กูราณีซัส ซอนิ

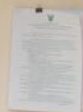
ศูนย์อัล-อิมามอัศชาฟีอี ท่องจำอัลกุร-อ่านนิลการิม

การเข้าถึงพระคัมภีร์อัลกุรอานถือเป็นภารกิจสำคัญที่ชาวมุสลิมทุกคนพึงปฏิบัติ แต่อุปสรรคอย่างหนึ่งที่เป็นสิ่งกีดขวางสำคัญ คือ ภาษาที่ไม่คุ้นเคย ด้วยเหตุนี้ **นัซรีน มอสาแม** ข้าราชการครูจากโรงเรียนบ้านบลูกาสนอ จึงเปิดสอนการอ่านพระคัมภีร์ที่บ้าน เพื่อสอนการอ่านภาษาอาหรับให้แก่เยาวชน และชาวบ้านที่อ่านตัวอักษรไม่เป็น

وقفية خدمة القرآن الكريم
مركز الإمام الشافعي رحمه الله لتحفيظ القرآن الكريم
تدريج / لجنة النساء / الخيرية
تنفيذ جمعية الدعم الاجتماعي والتنمية - تايلاند
الموقع: بانيوكر ستاد - جريفا - تارابوت - تايلاند 1431

ศูนย์อัล-อิมามอัลชาฟีอี
ห้องจำอัล-กูรออันนิลกาวิม (ระบบกีรออาตี)

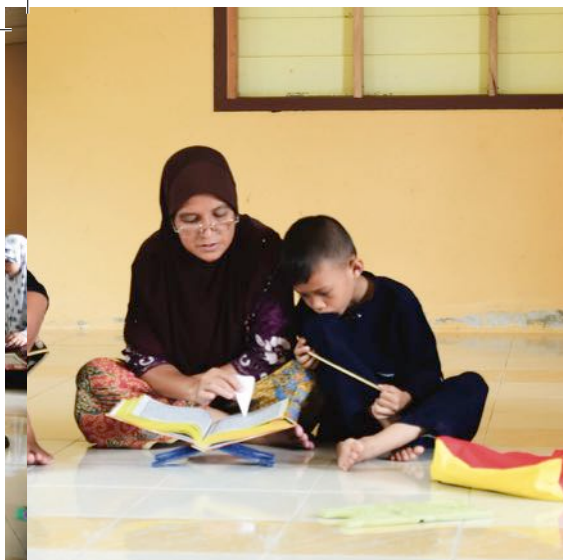
การสอนอ่านภาษาอาหรับแบบดั้งเดิม หรือที่เรียกว่า ‘บัมดาติยะห์’ ซึ่งเป็นระบบจากประเทศอิรักนั้นเรียนยาก เพราะใช้วิธีอ่านแบบ สะกดคำ หรืออ่านตามปากของครูผู้สอน ซึ่งครู ส่วนมากก็จะอ่านจากพระคัมภีร์ไปเลย ผลก็คือ ผู้เรียนส่วนใหญ่มีปัญหา เพราะไม่สามารถ จดจำสิ่งที่เรียนมาแล้วได้ เพราะไม่รู้จัก พยัญชนะ อธิบายๆ ง่ายคือ เรียนข้างหน้า ลืมข้างหลัง ด้วยเหตุนี้ ครูจึงต้องหาวิธีการอ่าน ที่แตกต่างออกไป ซึ่งวิธีหนึ่งที่น่าสนใจคือ การอ่าน แบบกิริออาติ ที่มีต้นแบบมาจากประเทศ อินโดนีเซีย เพราะเป็นการเรียนที่เริ่มจากการ อ่านพยัญชนะ สระก่อน แล้วค่อยขยายเป็นคำ เป็นประโยค ซึ่งถือเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีให้ แก่นักเรียน

นัชรินเปิดการสอนอ่านพระคัมภีร์อัลกุรอาน ให้กับชาวบ้าน ในลักษณะของงานจิตอาสา ไม่มีการเก็บค่าเรียนเล่าเรียน โดยมีเด็กมา เรียนประมาณ 10-15 คน จนต่อมานายก องค์การบริหารส่วนตำบลในเวลานั้นสนใจ

ในหลักสูตรกิริออาติที่นัชรินสอน เพราะเห็น เป็นหลักสูตรลัด อ่านเข้าใจง่าย เข้าใจเร็ว สามารถอ่านพระคัมภีร์ได้รวดเร็วกว่าระบบเก่า ถึงเท่าตัว จึงส่งเสริมให้มีการเปิดศูนย์อย่าง จริงจังขึ้นมา

“การเรียนกิริออาตินั้นง่ายกว่า เมื่อก่อนเด็ก ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หากเรียนระบบเก่า อาจจะอ่านพระคัมภีร์ได้แค่ 2 คน แต่ถ้าเป็น ระบบใหม่ จะเพิ่มเป็น 8 คน” นัชรินยกตัวอย่าง ง่าย ๆ

ด้วยเหตุนี้ นัชรินจึงรวบรวมเพื่อนที่จบ การศึกษาจากสหรัฐอเมริกาเอมิเรตส์ และ หลักสูตรอิสลามศึกษาในประเทศไทย รวม 3 คน มาจัดตั้งเป็นศูนย์อัล-อิมามอัชชาฟีอี ทองจำ อัล-กูรอานนิลการิม (ระบบกิริออาติ) เพื่อสอน การอ่านแบบกิริออาติ โดยได้งบประมาณสนับสนุน จากมูลนิธิเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาสังคม อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยศูนย์ฯ เปิด ดำเนินการเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2552 มี นักเรียนเข้าศึกษาจำนวน 180 คน เก็บค่าเรียน

นัชรีน มอสาแม

เดือนละ 40 บาท

ส่วนเนื้อหาการเรียนการสอนจะแบ่งหนังสือออกเป็น 5 เล่ม แต่ละเล่มจะมีความยากง่ายแตกต่างกันไป โดยเล่มที่ 1 เนื้อหาจะเป็นเรื่องพหุคูณชนะกับสระ เล่มที่ 2 เริ่มมีการสะกดคำ ผสมคำ เล่มที่ 3 ผสมคำย่อยๆ ให้เป็นกลุ่มคำ เล่มที่ 4 ก็จะเป็นเรื่องคำเหมือนกัน แต่จะซับซ้อนกว่า ผสมตัวอักษรมากกว่า และเล่มที่ 5 จะเป็นเรื่องของประโยค เมื่อเรียนแต่ละเล่มจบ จะมีการทดสอบ หากผ่านทั้ง 5 เล่ม ก็จะมีเล่มพิเศษอีกเล่ม เป็นเล่มเสียงทำนองคล้องจอง ส่วนเรื่องความหมายนั้นจะเรียนต่อที่โรงเรียนอีกที

ปัจจุบันศูนย์อัล-อิมามอัชชาฟีอี มีนักเรียน 180 คน ครูจำนวน 14 คน โดยใช้ระบบครู 1 คน ต่อเด็ก 15 คน ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลตะบอยะห์ จำนวน 60,000 บาท เพื่อเป็นสินน้ำใจของครู

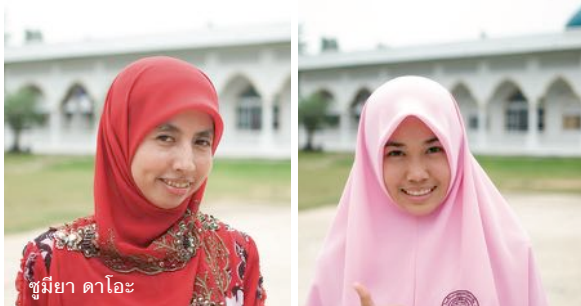
ส่วนการแบ่งนักเรียนจะแบ่งเป็น 2 กลุ่ม

หลักๆ คือกลุ่มเด็ก ส่วนใหญ่รับตั้งแต่ชั้นอนุบาล 2 จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเด็กประถม那年 ก่อนเรียนจะมีการทดสอบว่าเด็กคนนั้นมีความรู้ถึงขั้นไหน เพื่อจะได้จัดการศึกษาในเล่มที่ตรงกับระดับความรู้ เรียนทุกวันจันทร์ถึงศุกร์ เวลา 18.30-20.30 น. กลุ่มที่ 2 คือผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่อายุประมาณ 70 ปีขึ้นไป จัดสอนทุกวันอาทิตย์ ตั้งแต่ 13.30-15.00 น. วันละประมาณ 10 คน

นอกจากการเรียนระบบกิริอาดีแล้ว ศูนย์อัล-อิมามอัชชาฟีอียังให้ความสำคัญในเรื่องจริยธรรมด้วย โดยมีการสอนการละหมาดวันละ 5 เวลา มีการฝึกให้นักเรียนปฏิบัติตามแบบอย่างของท่านนบีซัยมัดหมัด รวมไปถึงการท่องจำซูเราะห์ หรือบทสวดต่างๆ เช่น ซูเราะห์ยาซีน อัซ-ซัจดะห์ และอัล-มุลุก เพราะที่นี่จะมีกิจกรรมอ่านซูเราะห์เป็นประจำทุกวันที 15 ของเดือน ซึ่งทั้งหมดนี้ก็เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นศาสนิกชนที่ดี เปี่ยมล้นไปด้วยศรัทธาและจริยธรรม...

มือโซซนา แห่งตะปอเยาะ

เมื่อไม่นานมานี้ ทาง อบต.ตะปอเยาะได้ติดต่อขอเข้าร่วมโครงการ TYC (TOT Young Club เด็กไทยมีดี ใช้ไอทีเพื่อชุมชน) ซึ่งเป็นกิจกรรมให้เยาวชนใช้เทคโนโลยีสร้างสื่อ โดยร่วมมือกับโรงเรียนดารุลกุรอานิลการิม โรงเรียนเอกชนระดับชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามประจำตำบล มาร่วมทำโครงการด้วยกัน

“โครงการนี้เข้ามาเมื่อปี 2557 โดยมีวัดอุประสงคไ้ให้นักเรียนเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ชุมชน ทาง อบต.ติดต่อมา ก็เลยสนับสนุนเพราะเราเห็นว่า เด็กเขาชอบใช้โทรศัพท์กันอยู่แล้ว ทั้งโทรทั้งแชท ซึ่งมันไม่ได้สร้างประโยชน์อะไรกับชุมชน ดังนั้นถ้าเขาได้ใช้เครื่องมือนี้มาช่วยประชาสัมพันธ์ว่าอะไรคือของดีของดินในชุมชนก็น่าจะมีประโยชน์กว่า” ซูมียา คาโอะ ครูประจำโรงเรียนกล่าว

เริ่มแรก ทางโรงเรียนได้เปิดรับสมัครเด็กนักเรียน โดยมีคุณสมบัติว่า ต้องเรียนที่นี่ และใช้ชีวิตอยู่ภายในตำบลตะปอเยาะ จากนั้นก็คัดเลือกจนเหลือ 10 คน เพื่อส่งไปอบรมที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่ ที่นั่นเยาวชนได้เรียนรู้การทำเฟสบุ๊คเพจ การถ่ายรูป การนำเสนอและแบ่งปันเรื่องราวบนเพจ ฝึกใช้โปรแกรมตัดต่อ การอัดวิดีโอ

ลงเว็บไซต์ YouTube โดยอบบรมอยู่ 3 วัน 2 คืน พอกลับมาก็เริ่มต๋อยอดทันที

“เราไปถ่ายรูปกิจกรรมหมู่บ้าน ส่วนข้อมูลนั้นทาง อบต. มีเป็นฐานข้อมูลอยู่แล้ว เรานำข้อมูลนั้นมาต๋อยอดอีกที เช่น สีน้าอย่างสบู่นมแพะ ย่านลิเภา หรือซาลาเปาทอด เราก็ไปถ่ายรูปกัน โดยมีรุ่นพี่ TYC เข้ามาเป็นพี่เลี้ยง ซึ่งนอกจากจะมาดูแล ยังเอาอุปกรณ์ที่จำเป็นทั้ง แฟลชไดรฟ์ ซิมการ์ดมาให้ เพื่อใช้กันในกลุ่ม” นูรุห์ บินนิเดะ นักเรียนชั้น ม.5 กล่าว

หน้าที่ของเด็กแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน บางคนเป็นคนถ่ายภาพ บางคนถ่ายวิดีโอ บางคนรับหน้าที่เป็นพิธีกร เพราะสื่อที่ออกมาไม่ได้มีเพียงแคภาพนิ่งเท่านั้น แต่ยังมีคลิปวิดีโอด้วย ซึ่งสารคดีที่ทำได้ก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเลี้ยงแพะตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง เชื่อมโยงกับวิชาสังคมศึกษา โดยงานทั้งหมดได้รับการเผยแพร่บนเฟซบุ๊ก ‘TYC ชุมชนบ้านตะโปยยะ’ ซึ่งปัจจุบันมียอดคนกดถูกใจแล้วประมาณ 1,000 คน

ส่วนระยะเวลาการทำกิจกรรมนั้น พี่ใหญ่ของโรงเรียนอย่าง เส้าฟี สาเมาะ เสริมว่าหลักๆ จะทำช่วงวันหยุด ศุกร์และเสาร์ (โรงเรียนที่นี่หยุดการเรียนการสอนในวันศุกร์และเสาร์) นอกจากนั้นก็มีการเสริมหลักสูตรบ้าง เช่น อบต.จัดกิจกรรมอบรมถ่ายภาพ หรือขอให้ช่วยผลิตโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์

“ถ้าสินค้าในชุมชนได้ไปออกงาน พวกเด็กๆ กลุ่มนี้ ก็จะไปช่วยกันถ่ายภาพ และลงข่าวประชาสัมพันธ์ ซึ่งตอนนี้เราวางแผนต๋อยอดเรื่อยๆ เพราะเราทำ MOU กับ TOT ไว้หลายปี ขณะเดียวกันก็ตั้งใจว่า จะเอาสาระความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงนี้มาบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระวิชาสังคมศึกษา เช่น เรื่องน้านมแพะ เราจะไปถ่ายทำวิธีการ ว่าทำอย่างไร มีประโยชน์อย่างไร ซึ่งจะพยายามถ่ายทอดกันแบบรุ่นต่อรุ่น ถ้าสุดเราก็ดึงชมรมอิสลามไอที ดึงน้องๆ ที่สนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิก เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของกิจกรรม” ครูซูมียาสรุปลความตั้งใจ

โรงเรียนบ้านปลุกาสโน

เดินเข้าไปในโรงเรียนบ้านบลูกาสนอก หมู่ที่ 4 จะพบความร่มรื่นที่รับประทานได้ เพราะที่นี่ให้เด็กนักเรียนทำเกษตรกรรม ปลูกผักหลายสิบแปลง เรียงรายรอทำให้ดูแลรดน้ำ ยังไม่ทันที่ภาพความคิดจะเปลี่ยน น่องๆ ก็เดินหยอกล้อกันมา ในมือถือบัวรดน้ำ ก่อนเดินลงไปที่ต้นน้ำที่บ่อขุดข้างแปลงผัก ซึ่งในบ่อนี้มีปลาหลากหลายชนิด รอเก็บเป็นอาหารกลางวัน

ภาพที่เห็นนี้ เกิดขึ้นจากความสมัครสมานสามัคคีของบรรดาครูและนักเรียนที่อยากให้โรงเรียนของพวกเขากลายเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งความมุ่งมั่นดังกล่าวไม่ได้ไกลเกินเอื้อมแล้ว ทั้งยังไม่ได้ตอบโจทย์ด้านการเกษตรเท่านั้น แต่ยังตอบโจทย์การใช้ชีวิตให้มีคุณค่า โดยพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด

นิอูมา ตือราแม รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบลูกาสนอ เล่าว่า โครงการนี้เริ่มต้นมาจากทางจังหวัดนราธิวาสได้จัดงบประมาณมาให้ตั้งแต่ปี 2555 เพื่อทำโครงการเกี่ยวกับอาหารกลางวันของนักเรียน ซึ่งจะมีการอบรมทั้งครูและนักเรียน โดยครู 2 คน คือตัวเขา กับเล็ก มะมะเต๊ะ หัวหน้าผู้รับผิดชอบโครงการ คนปัจจุบัน กับยุวเกษตรกรอีก 15 คน ไปดูงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่อง

มาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส เป็นเวลา 2 วัน ซึ่งได้แนวทาง และแรงบันดาลใจกลับมาทำที่โรงเรียน

พออบรมเสร็จครู 2 คนก็แยกไปอบรมต่อที่โครงการลูกพระดาบส สมุทรปราการตามพระราชดำริ อีก 12 วัน ได้ความรู้เรื่องปลูกผักเพาะเห็ด จัดการกับระบบชลประทาน ซึ่งสามารถมาปรับใช้กับโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

“หลังจากกลับมาเราปรับแปลงเกษตรเดิมของเรา เพราะเราทำสำหรับเรียนอย่างเดียว จึงทำโครงการของงบประมาณไปที่จังหวัดได้มา 200,000 บาท มาปรับปรุงบ่อปลา เพราะมันเป็นบ่อเก่าแล้วมีแต่น้ำเสีย ส่วนพวกแปลงผัก ก็ซื้อพันธุ์พืชมาลง หลังจากนั้นเราก็ได้งบประมาณเรื่อยมาปีละ 40,000 บาท” นิอูมา เล่า

นิธูมา ตือราแม

ส่วนการแบ่งหน้าที่ในการทำงาน รองผู้อำนวยการบอกว่า เรื่องช่วงอายุเป็นสิ่งสำคัญ หากเป็นเด็กเล็ก ป.1-3 จะให้ดูแลเรื่องง่ายๆ ไปก่อน เช่น รดน้ำใส่ปุ๋ยสมุนไพร ช่วยเหลืองานรุ่นพี่ตามกำลัง ส่วนเด็กโต ป.4-6 เป็นผู้รับผิดชอบหลัก ตั้งแต่ดูแลแปลงผัก บ่อปลา เพราะสิ่งนี้อยู่ในหลักสูตรวิชาเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยความรับผิดชอบ 3-4 คน ต่อแปลง ซึ่งจะมีครูเป็นผู้ดูแลช่วยเหลือด้านอุปกรณ์ ส่วนพวกพันธุ์พืช มีเกษตรอำเภوبرะมางมาช่วยจัดการ อย่างล่าสุด ก็เอาพันธุ์ปลาตูก ปลาไน ปลานิล มาให้ ส่วนปลาหมอเทศ โรงเรียนกำลังดำเนินการขอรับสนับสนุนอยู่ โดยปลาที่เลี้ยงนี้ไม่ได้ขาย เพราะตั้งใจสำหรับอาหารกลางวันของนักเรียน

ส่วนพวกผัก พืชสมุนไพรนี้ ขายได้ กินเองด้วย โดยที่นี้จะมีสหกรณ์เล็กๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากการรวมเงินของเด็กและครูคนละ 10 บาท จำหน่ายผักสดๆ ทุกวัน ตั้งแต่เวลา 15.10-

15.40 น. ทั้งผักบุ้ง แดงกวา ผักยาว คะน้า หัวหอม เห็ดนางฟ้าภูฐาน โดยเงินที่ได้ก็นำกลับมาหมุนเวียนใช้ทำกิจกรรม เป็นค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

ล่าสุดทางรองผู้อำนวยการยังแอบเกริ่นๆ มาว่า นอกจากพืชสวนครัวแล้ว จะเริ่มส่งเสริมให้ปลูกไม้ยืนต้นบ้าง ทั้งมะนาว มะละกอ เพื่อให้เด็กได้ฝึกกิจกรรมที่หลากหลาย และสามารถนำผลผลิตไปต่อยอดได้

จากความตั้งใจจริงของคณะครูและนักเรียน 254 คน จึงไม่น่าแปลกใจเลยว่าทำไมเมื่อปี 2557 โรงเรียนบ้านบลูกาสนอ ถึงได้รับการยกย่องให้เป็นโรงเรียนดีเด่นด้านโครงการพัฒนาและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอ เพราะการบูรณาการเรื่องวิถีชีวิตอย่างลงตัว คือปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนที่นี่เติบโตอย่างมีคุณภาพ และรู้จักพึ่งพาตนเอง...

การดูแล สุขภาพชุมชน

Health

สุขภาพของคนผู้คนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงต้องพึ่งพาความร่วมมือของทั้งท้องถิ่น ท้องถิ่น และหน่วยงานรัฐในพื้นที่ เพื่อจัดการการดูแลสุขภาพ โดยที่นี้มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 1 แห่ง ซึ่งเคยเป็นศูนย์กลางในการดูแลรักษาพยาบาลเบื้องต้น ทั้งเป็นผู้ผลักดันกิจกรรมร่วมกับ อบต. ผู้ใหญ่บ้าน อสม. เพื่อสร้างการดูแลสุขภาพ ในพื้นที่ให้ครอบคลุมมากที่สุด ☺

นวดแผนโบราณ และยาสมุนไพร

เอกสิทธิ์ ป็องจาณา

ณ บ้านไม้หลังหนึ่งในหมู่ที่ 2 บ้านบู่เกะ บางก ชายผู้หนึ่งกำลังลงแรงบีบนวดคนไข้ ด้วยความทะมัดทะแมง

“ปกติผมรับนวดเพื่อรักษาอย่างเดียว ไม่รับนวดเพื่อผ่อนคลาย หรือนวดสุขภาพ” **เอกสิทธิ์ ป็องจาณา** หรือที่ชาวบ้านเรียกติดปากว่า หมอเอก เจ้าบ้านเอ่ยขึ้น

ย้อนกลับเมื่อปี 2543 เอกสิทธิ์เคยตั้ง กลุ่มสมุนไพรขึ้นในพื้นที่อำเภอโขง ด้วยความ ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านนี้ จากที่เคยไป เรียนไกลถึงประเทศมาเลเซีย ก่อนมาเพิ่มพูน ความรู้กับพระอาจารย์หนู ที่วัดทุ่งคา

“ผมอยากให้ชาวบ้านที่มีความรู้อยู่แล้ว ดั้งเดิม หรือชาวบ้านที่สนใจเข้ามาอยู่ด้วยกัน มีอะไรจะได้ปรึกษาหารือกัน แต่ทำได้ไม่นานก็ ล้มไป เพราะทำให้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบขึ้น”

ในระหว่างนั้น เอกสิทธิ์หันไปประกอบ วิชาชีพด้านเภสัชกรรม เนื่องจากเขามี ใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ สาขาเภสัชกรรม เลยมาเปิดร้านยา ร้านนวด รักษาเล็กๆ น้อยๆ อยู่พักใหญ่ จนปี 2557 ด้วยความต้องการที่จะอนุรักษ์และถ่ายทอด วิชาที่ร่ำเรียนมา จึงเกิดความคิดว่าน่าจะกลับ มาตั้งกลุ่มอีกครั้ง แต่กลุ่มนี้เป็นแค่การรวมคน ภายในตำบล ไม่ใช่รวมทั้งอำเภอแบบครั้งก่อน

“ผมอยากให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น มีการเผยแพร่ ความรู้ที่มีอยู่ ใครรู้อะไรมาก็แชร์มา ที่สำคัญ ยังเป็นการอนุรักษ์สมุนไพรและการแพทย์ พื้นบ้าน เพราะฉะนั้นคนที่มาหาผม หลักๆ ก็ จะมารักษาโดยตรง อีกส่วนหนึ่งจะมาถามเรื่อง สุขภาพ เรื่องของยา เรื่องของสมุนไพร ส่วน สุดท้ายคือมาขอเรียนโดยตรง สอนกันแบบเพื่อน อย่างก่อนหน้านั้นผมเป็นครู ผมให้อย่างเดียว เขาเลยไม่ได้คิดว่าตัวเองต้องมีส่วนร่วม แบบนี้ ไม่ได้ แต่ถ้าเกิดการรวมตัวแล้ว เขาเรียนแล้ว ไปถ่ายทอดต่อ ท้ายที่สุดศาสตร์ตรงนั้นมันก็ ไม่หายไป อย่างศาสตร์เก่าๆ หายไปหมดแล้ว ทั้งหมอง หมอกระดุก”

ที่สำคัญชาวบ้านบางคนปรunyaโดยไม่รู้จัก บางคนเอาไปต้มในบิบบ้าง ซึ่งการรวมกลุ่ม ตรงนี้จะทำให้เกิดการแนะนำซึ่งกันและกัน และทำให้กระบวนต่างๆ ปลอดภัยยิ่งขึ้น ขณะ เดียวกันการให้ความรู้ต้องให้ทั้งหมด จะให้ เพียงส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้ ไม่เช่นนั้นอาจจะ เกิดอันตรายตามมา เช่น การนวดถ้าไม่รู้จัก นวดไม่ได้เด็ดขาด เพราะเกิดกดผิดไปอาจจะ ทำให้คนไข้พิการได้

“คนเฒ่าคนแก่หลายคนเขามีความรู้ด้าน สมุนไพร บดยา ที่นี้ผมก็ช่วยดูว่ามันถูกต้อง ไหม สะอาดหรือเปล่า ขณะเดียวกันเขาก็จะ

ถ่ายทอดประสบการณ์ เช่น ตำรับยาพื้นบ้าน แก้มลงสากกัดตอย มีดบาด อาการปวดหัว ซึ่งพอเขาให้มาแบบนี้ ผมก็เขียนไว้ เขาบอกมา 1 อย่าง ผมก็อาจจะให้เขา 3 อย่าง แค่นี้เขาก็พอใจแล้ว แต่ถ้าเขามาขอวิชาดื้อๆ เลย ผมต้องพิจารณาก่อน จะถามก่อนว่าเขาจะเรียนไปทำอะไร หากในตระกูลญาติพี่น้องเคยทำมา และเขาอยากได้ความรู้ไปสืบทอด แบบนี้ผมให้ แต่ถ้าขอดื้อๆ เพื่อหาเงินเข้ากระเป๋า แบบนี้ผมไม่ให้ ส่วนคนที่เจ็บป่วย ผมให้ โดยตอนนี้ผมมีชมรมชื่อ ‘สมุนไพรหมอเอก’ เข้ามาถามได้ เพราะทุกวันนี้ผมมีตำรา 700 กว่าเล่ม และมีที่ดัดข้าวทำเป็นแป้น จัดเป็นหมวดหมู่อีกประมาณ 10 กว่าเล่ม สามารถมาเรียนรู้ได้ หรืออ้างอิงการรักษาได้ สิ่งที่เราอยากให้มากที่สุด คือเผยแพร่ความรู้ เพราะเราไม่อยากจะเก็บไว้คนเดียว”

ปัจจุบันกลุ่มขนาดแผนไทยและพิษสมุนไพร มีสมาชิกอยู่ประมาณ 15 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องสมุนไพรอยู่บ้าง แต่ยังไม่มีความรู้ชำนาญพอที่จะรักษาคนได้ ซึ่งต้องอาศัยการฝึกฝนอีกนานพอสมควร โดยตัวยาที่คนมาเรียนรู้มากที่สุด คืออาการเกี่ยวกับเส้น ปวดข้อ รongลงมาคือสมรรถภาพทางเพศ นอกนั้นก็จะมีโรคเบาหวาน ไต หัวใจ ที่ไปหาหมอแผนปัจจุบันไม่หาย กับอาการหมอนรองกระดูกทับเส้น

ส่วนวิธีรักษานั้น เอกสิทธิ์จะไม่เน้นการปรุงให้ แต่จะใช้วิธีทำให้ดู แล้วไปฝึกเอาเอง เพราะจะทำให้คนไข้จดจำได้มากกว่า อย่างไรก็ตาม ความดัน หลักรๆ ก็ให้เอาใบเตย 3 ใบ ใบมะกรูด 1 กิ่งเล็ก 15 ใบ และกาฝากมะม่วงที่ตัดกิ่งมาตากให้แห้ง มาต้มรวมกัน กินก่อน

อาหาร เข้า เทียง เย็น ประมาณ 5 วัน อาการจะเริ่มดีขึ้นเรื่อยๆ

“ตอนนี้ผมไม่ได้ตั้งตัวว่าเป็นหมอโดยตรง เพราะผมยังไม่พร้อม ทั้งเรื่องสถานที่ อุปกรณ์ และงบประมาณในการจัดสถานที่ คนที่มาวัดกินนอนอยู่ที่ศาลหน้าบ้าน”

ทุกวันนี้ นอกจากเปิดบริการนวดรักษาแล้ว เอกสิทธิ์ยังรับหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องยาสมุนไพร ไม่ว่าจะเป็น กคน. ตัวอำเภอ ยิ่งอ และกรมคุมประพฤติ ส่วนในอนาคต เขาตั้งใจว่าจะพัฒนาเรื่องยาให้ดีขึ้น เพราะปัจจุบันยาต้มที่มีอยู่รสชาติไม่อร่อยดี แต่ถ้ามีการนำยาไปบดแล้วอัดเม็ดกลับมาเป็นแคปซูลจะช่วยให้การกินง่ายขึ้น...

ชมรมผู้สูงอายุบ้านบลูกาสโน

ผู้สูงอายุอยู่บ้านเฉยๆ ก็ต้องรู้สึกเหงา เป็นธรรมดา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลตะปอเยาะก็เล็งโอกาสชักชวนให้คนเฒ่าคนแก่ออกมารวมตัว พร้อมตั้งเป็นชมรมขึ้นมา ตั้งแต่ปี 2551 โดยอาศัยจังหวะที่พวกเขาพร้อมตัวทำกองทุนจัดการศพผู้สูงอายุ จับตอยอดกิจกรรมด้านสุขภาพเสียเลย

ผู้สูงอายุจากหลายหมู่บ้านเริ่มมีกิจกรรมทำร่วมกันต่อเนื่อง โดยมีผู้สูงอายุลงทะเบียนทั้งหมด 240 คน ปัจจุบันมี **เจ๊ะนะมอ ซาและซา** เป็นประธานชมรม

อยุท มือเสาะ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตะปอเยาะ และ **นุรีซัน เตะตานิ** เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขชำนาญงาน ร่วมกันถ่ายทอดเรื่องราวของผู้สูงอายุว่า เป้าหมายของกิจกรรมนี้ก็เพื่อให้เกิดการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาว โดยทีมสหวิชาชีพที่หลากหลาย ขณะเดียวกันกรรมการก็จะประชุมเป็นประจำทุกเดือน เพื่อวางแผนกิจกรรมที่จะทำต่อไป ทั้งกิจกรรมเยี่ยมบ้าน เพื่อนดูแลเพื่อน ซึ่งผู้สูงอายุจะร่วมกับเจ้าหน้าที่รพ.สต. ไปเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุที่อยู่ติดเตียง ดูแลตัวเองไม่ได้ โดยไปแนะนำเทคนิคการดูแลตัวเองให้กับญาติ หรือตัวผู้ป่วยเอง ว่าควรทำอย่างไร

“ทีมจะเข้าไปตรวจสุขภาพ วัดความดัน เบาหวาน เดือนละครั้ง แล้วก็สาธิตการออกกำลังกายด้วยตัวเอง อย่างพวกยางยืด ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่สามารถสร้างสรรค์เอง จากวัสดุเหลือใช้ในบ้าน หรือการดูแลสุขภาพช่องปาก การแปรงฟัน การดูแลฟันปลอม ส่วนกลุ่มผู้สูงอายุเขาจะช่วยให้กำลังใจเพื่อน ซึ่งพอไปเยี่ยม เขาจะดีใจมาก” นุรีซันกล่าว

ขณะที่ผู้อำนวยการ รพ.สต.เสริมว่า เรื่องสุขภาพช่องปาก ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่โรงพยาบาลให้ความสำคัญ เพราะเรื่องนี้สัมพันธ์กับหลักศาสนาอิสลาม

“คนมุสลิมเขามีภูมิปัญญาเรื่องการใช้สมุนไพรแก้ปวดฟัน โดยใช้ไม้สุกแทนแปรงสีฟัน เวลาจะทำความสะอาดจะพกใส่กระเป๋ามาแล้วเราก็กินไปช่วยเสริมทักษะการแปรงฟันให้ถูกวิธี และนอกจากเรื่องฟัน เรายังส่งเสริมเรื่องสุขภาพจิตด้วย เพราะผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะมุ่งไปทางธรรมแล้ว เพราะฉะนั้นเวลาเขามีบรรยายธรรม เราก็จะขอแทรกเรื่องสุขภาพลงไปด้วย อย่างเรื่องการแปรงฟันนี้ เราก็อธิบายเรื่องการแปรงฟันของท่านบีเข้ามา”

นอกจากนี้ กลุ่มผู้สูงอายุยังลงไปทำกิจกรรมกับเยาวชน เช่น สอนปลูกพืชสมุนไพร สอนเรื่องศาสนาแก่เด็กและเยาวชน ถือเป็น

นุรีชน เตะตานิง

อูยuth มื่อเสาะ

การสร้างเสริมความสัมพันธ์ภายในชุมชนให้แข็งแกร่งมากขึ้น

ปัจจุบันชมรมผู้สูงอายุบ้านบลูกาสนอได้รับสนับสนุนเรื่องงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลตะโปะเยาะ และยังได้จากการบริจาคตามกำลังศรัทธาของสมาชิก โดยได้รับความอนุเคราะห์สถานที่รวมพล

จากคณะกรรมการประจำมัสยิดบลูกาสนอ

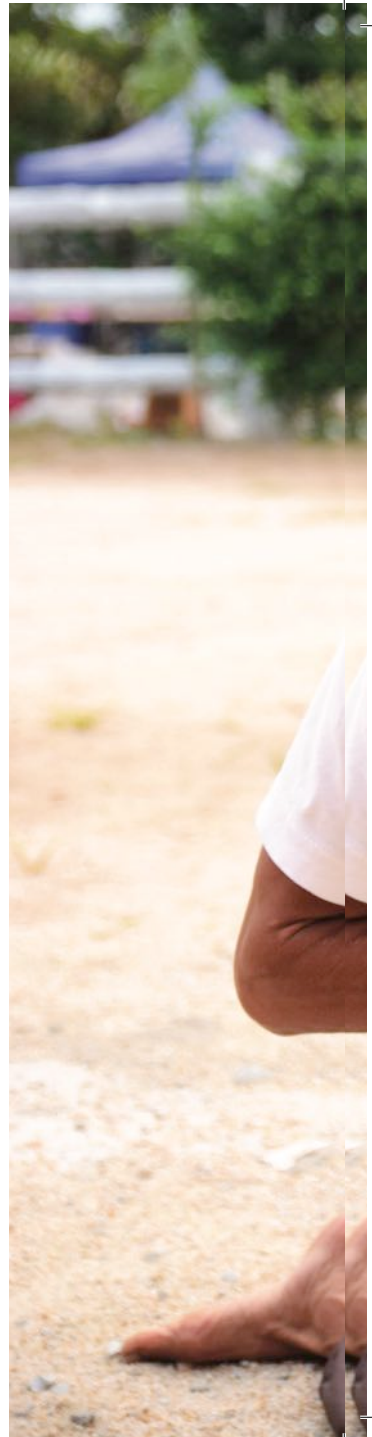
“ถึงวันนี้เขาจะแข็งแกร่งระดับหนึ่ง แต่ต้องยอมรับว่าการดำเนินงานหลายๆ อย่างทางรพ.สต. ต้องลงไปช่วย อย่างเรื่องงบประมาณก็ต้องช่วยประสานให้ เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่ใช่ข้าราชการบ้านาญ เป็นชาวบ้านทั่วไป”
ผู้อำนวยการอายุทธกล่าวทิ้งท้าย

วัฒนธรรม

Culture

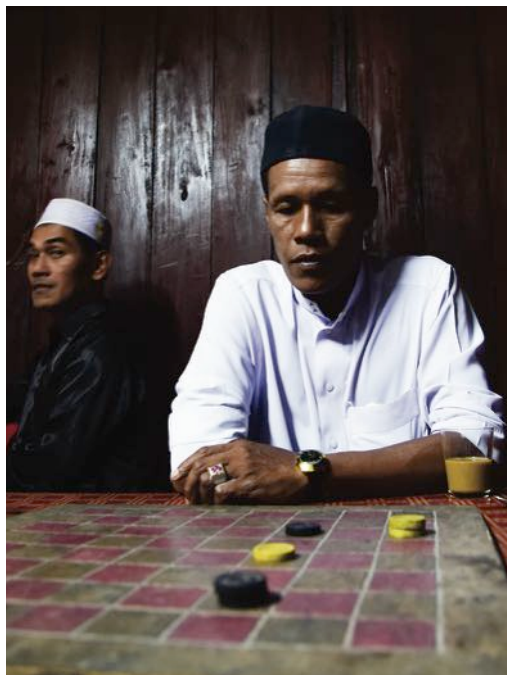
สิ่งหนึ่งที่สังเกตจากการมาเยือนตำบลตะโปะเยาะคือการได้เห็นวัฒนธรรมที่สอดร้อยอยู่กับวิถีชีวิตประจำวันจากทุกที่ที่ไปเห็น และสัมผัส ล้วนมีเรื่องราวให้เก็บเกี่ยว แต่ที่หนึ่งที่เรายังไม่ได้พาไป สถานที่ซึ่งเป็นภาพสะท้อนของวิถีชีวิตผู้คนที่นี่ คือสภากาแฟ ซึ่งมีอยู่ในทุกหมู่บ้าน กับอีกเรื่องราวการเล่นอย่างปัญญาจกส์ลัด ☺

สภากาแฟตะปอเยาะ

ยามค่ำคืนหลังจากเสร็จกิจธุระกันแล้ว ผู้ชายส่วนใหญ่จะขี่รถเครื่อง หรือไม่กี่ขี่จักรยานมายังร้านกาแฟในหมู่บ้าน เพื่อพูดคุยกับเพื่อนฝูง เล่นหมากรุก และเป็นการพบปะแบบกันเองระหว่างผู้นำกับชาวบ้าน ด้วยในเวลาเช่นนี้ ไม่มีใครถือยศถือตำแหน่ง ทั้งเรื่องที่มีสาระ หรือเรื่องซำซัน เคล้าไปกับกลิ่นกาแฟ และเสียงพูดคุยภาษามลายู

อย่างร้านพี่ แห่งบลูกาสโน หมู่ที่ 4 มี
มาบานิ กาแฟร้านา ชายสูงวัยผู้เป็นเจ้าของ
ร้าน กำลัง่วนวายอยู่กับงานของตน หลังเสิร์ฟ
กาแฟ หรือชาแล้ว เขาจะนั่งลง เปลี่ยนบทบาท
จากคนขายมานั่งเป็นลูกค้า ให้มีบางช่วงที่
ลูกค้าเรียกให้เติมน้ำร้อนในกาให้ เขาก็จะหยิบ
ไปเติม แล้วกลับมานั่งลงที่เก่า นอนนิ่ง
ฟังไม่ออกว่าพวกเขาพูดคุยเรื่องอะไร แต่ก็รู้สึก
ได้ว่าการสนทนาครั้งนี้มีรสชาติเหลือเกิน

เช่นเดียวกับร้าน Amnah กาแฟโบราณ
ของ อัมมะ มะสะกา ที่หมู่ 1 ก็คือครั้นไม่แพ้กัน
ผู้เฒ่าหลายคนจับกลุ่มคุยกัน วัยกลางคนนั่งอยู่
อีกฟาก เบื้องหน้าเป็นแก้วกาแฟ

เราลองสั่งมาชิมดู จึงรู้ว่าคนที่นี้กินหวาน
มาก ดีที่ทุกร้านมีน้ำร้อนให้เติม จึงใช้เจือจาง
ความหวานลง สักครู่เราได้รับการเชิญให้
ลองเดินหามก ตอนตอบรับคำก็แน่ใจว่าคง
พ่ายแพ้ แล้วก็เป็นเช่นนั้นจริงๆ

ร้านกาแฟที่ตะปอเยาะมีอยู่ทุกหมู่บ้าน
บางหมู่บ้านมากกว่าหนึ่ง แต่ละร้านพอมีกาไร
อยู่ได้ ด้วยทุกร้านยังคงใช้ฟืนมาสุกไฟ และ
ใช้ใจชงกาแฟ...

ปัญจักลีลัต

ศิลปะการต่อสู้ซึ่งอยู่คู่กับดินแดน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มานานนับศตวรรษ ถือเป็นศิลปะที่ยังคงอยู่กาลเวลา แม้จะถูก ล้นคลอนไปบ้างก็ตาม ตามจำนวนของผู้แสดง ที่เริ่มลดน้อยถอยลงเรื่อยๆ

จากสารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ เล่มที่ 16 ระบุว่าคำว่า ลีลัต หรือที่ไทยมุสลิมบางส่วน เรียก บือตีกา เป็นศิลปะการต่อสู้ด้วยมือเปล่า เน้นให้เห็นลีลาการเคลื่อนไหวอย่างสง่างาม โดยเกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อราว 400 ปีก่อน ที่เกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย และมีการดัดแปลงแก้ไขท่าทางลีลาให้เข้ากับยุคสมัย บ้างก็ว่าคำนี้มีรากศัพท์มาจากภาษาสันสกฤต เพราะดินแดนมลายูในอดีตถูกผนวกให้เป็น ส่วนหนึ่งของอาณาจักรศรีวิชัย ซึ่งเดินตาม วัฒนธรรมของอินเดีย โดยรากศัพท์คำว่า ลีลัต ที่ว่านั่น คือการต่อสู้ด้วยน้ำใจนักกีฬา ผู้เรียน วิชานี้ต้องมีศิลปะมีวินัยที่จะนำกลยุทธ์ไปใช้ ป้องกันตัว ไม่ใช่ทำร้ายผู้อื่นให้เดือดร้อน

ฮาเบ มะแซ มือเล่นปัญจักลีลตรุ่นใหญ่ และ ฟิกรี ยีราหา ปัญจักลีลตรุ่นใหม่ เส่วว่า ในปัจจุบันนี้ตำบลนี้มีคนสืบสานวัฒนธรรมนี้ อยู่ราวๆ 12 คน แบ่งเป็นรุ่นใหญ่ 4 คน รุ่นใหม่ อีก 8 คน ส่วนที่เหลืออยู่ในตำบลลูโบบายะ ซึ่งอยู่ติดกับพื้นที่ตะปอเยาะ เพราะฉะนั้น เวลาที่มีงานใหญ่ ต้องการคนแสดงเพิ่ม ทั้ง 2 ตำบลนี้ก็จะมีมารวมตัวกัน

ฮาเบรำลึกถึงความหลังว่าเขาเริ่มเล่น ปัญจักลีลตมาตั้งแต่อายุ 13 ขวบ โดยครูชื่อ ตาโต๊ะมามู ซึ่งเป็นคนตะปอเยาะ เป็นผู้สอน

“ครูไม่ได้เปิดเป็นโรงเรียน อาศัยใครชอบ ก็มาเรียนรู้ได้ เริ่มแรกมีคนมาเรียนพร้อมกัน 20 คน เรียนเพื่อป้องกันตัว ใช้เวลาเรียนอยู่ 6 เดือนเต็ม ถึงจะเล่นได้เชี่ยวชาญ วิชาที่เรียน จะคล้ายๆ มวยไทย เป็นวิชา 1-2-4 โดยคนที่ อยากรมาเรียนต้องขอฝากตัวเป็นศิษย์ก่อน มีค่าครูจำนวน 12 บาท ก็เอาไปให้พร้อม เครื่องหมากพลู พอเรียนเก่งแล้วฝึกสำเร็จแล้ว

ก็ให้เอาไถ่อย่าง 1 ตัว ข้าวเหนียว 4 สี แดง ขาว เหลือง เขียว พร้อมหมากพลูอีกชุด เงิน 12 บาท ให้ครู ครูก็จะทำพิธีถ้ายพลังให้ แล้วก็อ่านดูอาให้ฟัง" อาเบซึ่งเวลานั้นเป็นครูกล่าวต่อ

ส่วนขั้นตอนการฝึกก็จะมีตั้งแต่วิธีก้าว เดินหน้า ถอยหลัง ท่ารำ การปล่อยหมัด ดีเข้า ใช้ศอก ครบถ้วน ส่วนใหญ่จะเรียนทุกคืนหยุดวันเดียวคือวันศุกร์ และการแสดงแต่ละครั้งจะมีการไหว้ครู มีดนตรีประกอบเป็นดนตรีมลายู ใช้เครื่องดนตรี 4 อย่าง คือ พ้อง กลองเล็ก กลองใหญ่ และปี่ชวา

ขณะที่พื้นที่ในการแสดง ก็จะเป็นงานบุญต่างๆ ของศาสนา เช่น งานแต่งงาน งานเข้าสู่หนัตรวมไปถึงงานรื่นเริงต่างๆ โดยค่าจ้างขึ้นอยู่กับระยะการเดินทาง เช่น หากไปแสดงที่จังหวัดยะลา ประมาณ 100 กิโลเมตร ราคา 7,000 บาท ต่อ 8 คู่ โดยคนแสดงก็จะได้ค่าจ้างประมาณ 300 บาท ส่วนช่วงเดือนรอมฎอนที่มัสยิดจะงดแสดง ไม่มีการฝึกซ้อมหรือแสดง เพราะเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้แรงมาก

อาหารการกิน

Where to eat

ช่วงเดือนที่ไปเยือนตำบลตะปอเยาะ เป็นเดือน
รอมฎอน ร้านค้าอาหารทั้งตำบลต่างปิดกันถ้วนหน้า แต่
ถึงกระนั้นในช่วงบ่ายอ่อนๆ ไกลไปจนถึงช่วงก่อน
พระอาทิตย์ตกดิน ร้านค้าต่างๆ ก็พากันขนอาหาร
หลากหลายชนิด เพื่อให้ผู้คนได้ออกมาซื้อหาไว้ สำหรับ
เปิดปอซอในตอนเย็น ซึ่งก็นับว่าเป็นโชคดีที่ได้เห็น
บรรยากาศของเดือนคัคดีลิลีห์ ที่มีเสน่ห์ มีความน่าสนใจ
และที่สำคัญยังได้ร่วมเปิดปอซอ หรือละศีลอดไปพร้อมกัน
กับพวกเขาด้วย ☺

ร้านกะยะห์

ผ่านหน้าทางเข้าหมู่บ้าน 3 บ้านบลูกา ถ้าไม่แวะร้านข้างหน้ารับรองจะเสียใจ เพราะถึงจะเพิ่งเปิดร้านเมื่อกันยายน 2557 แต่ร้านนี้เขามีชื่ออยู่ตั้งแต่สมัยอยู่อำเภอสุโขทัย-ลกแล้ว โดยเจ้าของร้านก็ไม่ใช่ใครที่ไหน **ชียะะ บินตือแว** หรือกะยะห์ พี่สาวของก้านันตำบลตะโปเยะนั่นเอง

เดิมร้านนี้เปิดมาประมาณ 20 ปีแล้ว ด้วยความคิดถึงพี่สาว ก้านันก็เลยชักชวนมาเปิดที่นี่ **สุขฤทัย ประทุมทัย** ลูกสะใภ้ของกะยะห์บอกว่า จุดเด่นของร้านนี้ต้องยกให้ต้มยำทะเลกับข้าวผัด แต่ถ้าใครจะรับประทานอาหารมุสลิมก็ไม่ผิดหวัง เพราะมีครบทั้งไก่ทอดและซูปเนื้อ ข้าวยา ปลาราดพริก แกงกะหรี่

“เราเน้นเรื่องความสะดวกและกะทิมากเป็นพิเศษ อย่างน้ำกะทิเราจะทำเอง ตากเอง คั้นเองหมด เพราะฉะนั้นน้ำกะทิเราจะข้นกว่ารสชาติอาหารก็จะกลมกล่อมกว่า” ชียะว่า

สำหรับร้านกะยะห์จะเปิดบริการทุกวัน ตั้งแต่ 9 โมงครึ่ง จนถึง 6 โมงเย็น ส่วนในเดือนรอมฎอนจะเปิดขายตั้งแต่ช่วงบ่าย...

ชียะะ บินตือแว

บ้านอาเตีย

แม้จะเพิ่งเปิดร้านมาได้ไม่ถึงปี แต่ที่ร้านอาเตีย ก็มีคนติดใจขอฝากตัวเป็นลูกค้าประจำกันเพียบ เพราะไม่ว่าจะเจ้าของร้านจะหยิบจับทำอะไรเป็นอาหารก็ดูจะอร่อยไปซะหมด

“เราใช้ของดี มีคุณภาพจริงๆ แม้จะราคาสูงกว่าที่อื่นสักหน่อยก็ตาม” **ราเฟีย บุญชม** อดีตเคยอยู่กรุงเทพฯ แต่เพิ่งกลับมาใช้ชีวิตอยู่ที่นั่นราวสิบกว่าปีถึงที่มาของความอร่อย

บ้านอาเตียมีเมนูสุกี้กระทะร้อนเป็นตัวชูโรง ที่เรียกว่าจัดเต็มทั้งเครื่อง ทั้งผัก ทั้งเนื้อ ในราคาเพียง 50 บาท แล้วยังมีอาหารตามสั่งประเภทอื่นๆ ให้เลือกรับประทาน แต่ในช่วงรอมฎอนจะทำของขายเล็กๆ น้อยๆ

“ช่วงรอมฎอน กะจะทำบางเมนูขาย เช่น ขนمجิบ สาหร่ายใส่ไก่ ปอเปี๊ยะสด ก๋วยเตี๋ยวหลอด แต่ไม่ทำเยอะ ส่วนใหญ่ที่สั่งก็จะเป็นพวกลูกค้าประจำ”

ขนمجิบของบ้านอาเตียอัดแน่นไปด้วยเนื้อกุ้งผสมกับเนื้อไก่ ขาย 5 ลูก 30 บาท บวกด้วยน้ำจิ้มสูตรพิเศษ ส่วนก๋วยเตี๋ยวหลอดก็เน้นเครื่องแน่นรส เลิฟพร้อมน้ำจิ้มสูตรเด็ด สนนราคาจ่ายเท่ากันคือ 30 บาทเท่านั้น

“กะที่เอาสูตรมาจากกรุงเทพฯ พอกลับมาบ้าน ก็ว่างๆ เลยลองทำร้านดู” ราเฟียว่า

ร้านอาเตีย เปิดทุกวันตั้งแต่ 10 โมงเช้าถึง 5 โมงครึ่ง ร้านตั้งอยู่เขตหมู่ที่ 2 ตัวร้านอยู่ติดถนน ใกล้ๆ กับ รพ.สต.ตะโปนยะ...

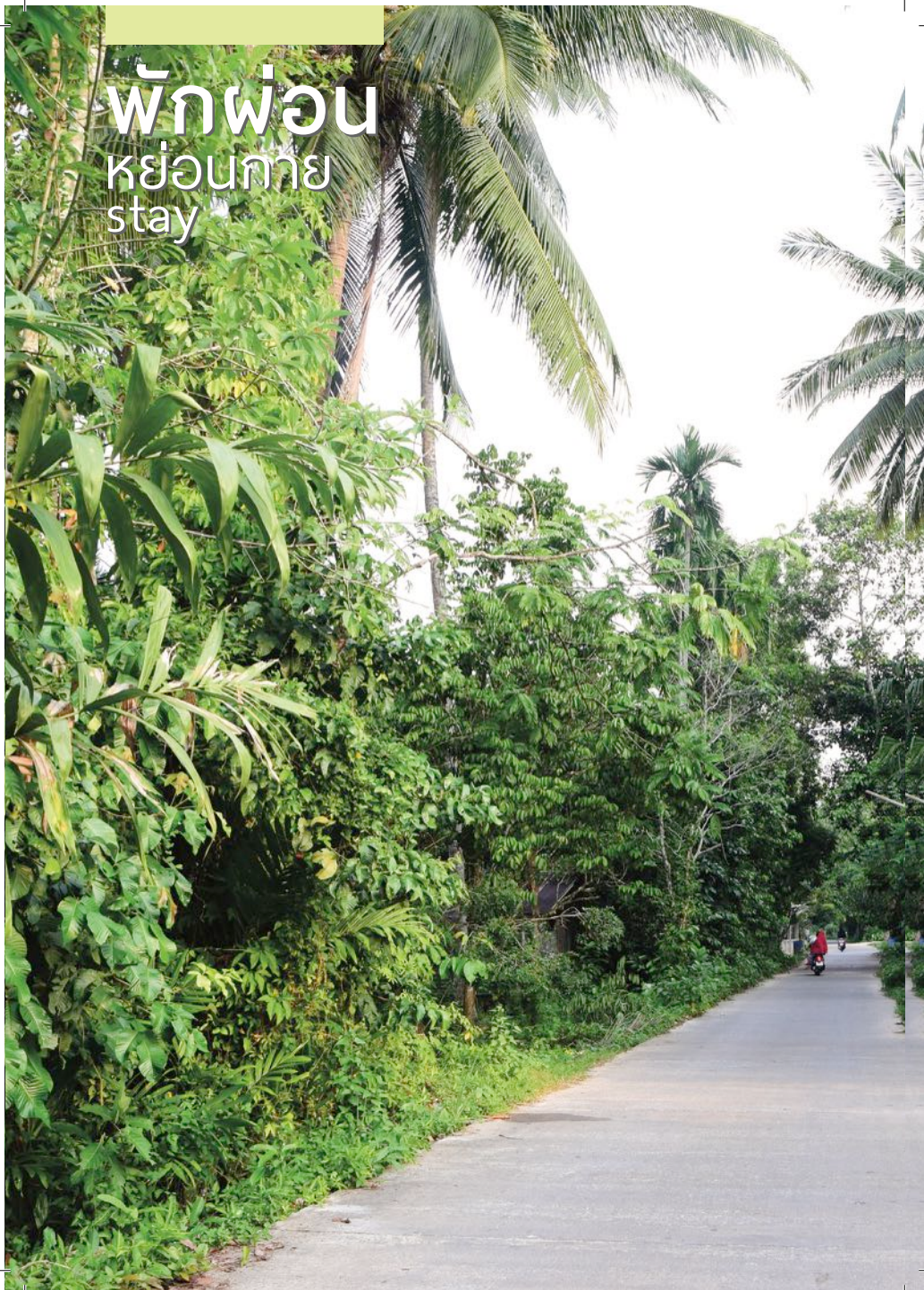

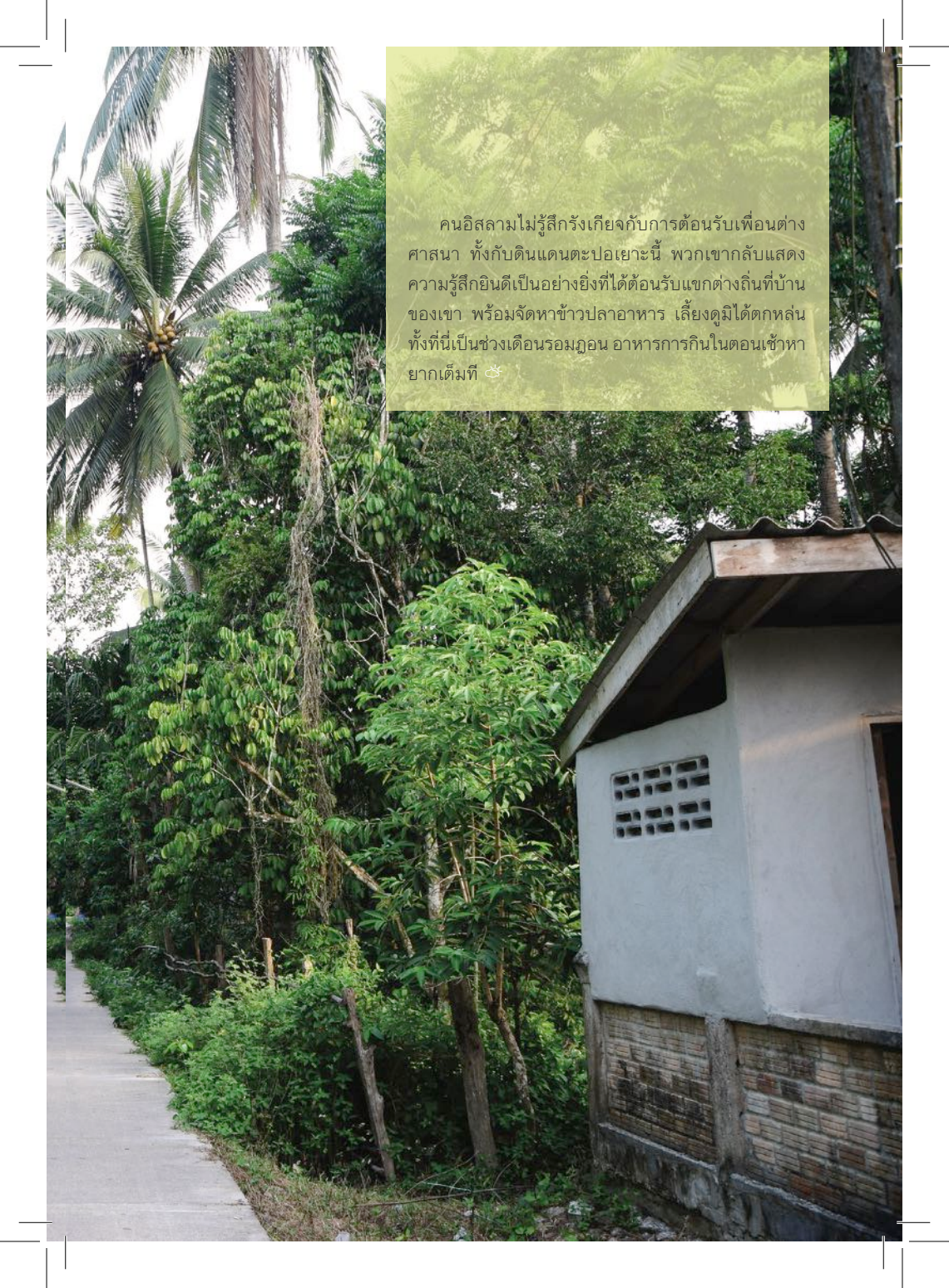
ราเฟีย บุญชม

พักเพื่อน หย่อนกาย stay

A photograph of a tropical setting. On the left, a concrete path leads into the distance. To the right of the path is a dense wall of green foliage, including a large tree with many green, oval-shaped leaves and a tall palm tree with coconuts. In the bottom right corner, a portion of a building is visible, featuring a grey upper wall with a small window of square tiles and a lower section made of bricks.

คนอิสลามไม่รู้สึกรังเกียจกับการต้อนรับเพื่อนต่างศาสนา ทั้งกับดินแดนตะโปเยะนี้ พวกเขากลับแสดงความรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้ต้อนรับแขกต่างถิ่นที่บ้านของเขา พร้อมจัดหาข้าวปลาอาหาร เลี้ยงดูมิได้ตกหล่นทั้งที่เป็นช่วงเดือนรอมฎอน อาหารการกินในตอนเช้าหายากเต็มที่ ☺

โฮมสเตย์บ้านกำนัน

หากใครมาตำบลตะโปะแล้วไม่แวะบ้านกำนันแทบทองคำ ประจำปี 2557 **สุชาติ ดีอราแม** ที่บ้านบลูกา หมู่ที่ 3 ถือว่ายังไม่ถึงตำบลตะโปะเลย

เพราะที่นี่นอกจากจะเป็นบ้านพักที่ใหญ่โตโอโง่งแล้ว ยังเป็นที่รวมตัวของเหล่าผู้นำฝ่ายปกครอง ผู้นำท้องถิ่น ยามที่พื้นที่ตะโปะจะมีแขกบ้านแขกเมือง ทางนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจึงพอนำมาฝากฝังไว้กับกำนัน

จุดเด่นของบ้านพักนั้นนอกจากจะรับประกัน

ความปลอดภัยเต็มร้อย เพราะมีชุดรักษาความปลอดภัยขนาดย่อมๆ ด้วยเป็นที่ตั้งของศูนย์ดำรงธรรม

ห้องนอนพักสบาย ทั้งชั้น 1 และ 2 ส่วนห้องน้ำก็แบ่งเป็นห้องส้วมและห้องอาบน้ำไม่ปะปนกัน

ทุกเย็นวันจันทร์ จะมีตลาดนัดมาเปิดท้ายขายของบริเวณหน้าบ้านกำนัน ทั้งของสดของแห้ง อาหารคาว อาหารหวาน อาหารสำเร็จรูป มาเลือกซื้อกันได้ตามสบาย ถือเป็นที่พักที่เรียกว่าครบเครื่องเสียจริง

ໂຮມສາຕຍ໌ມະຣອຸ໌

นอกจากจะเป็นประธานชมรมฟุตบอลอาวุโสแล้ว ที่บ้านของ **มุฮัมหมัดรอซี ปูตะมะ** ยังได้ซื้อบ้านพักชั้นเล็ก ด้วยความกว้างขวาง มีทุกสิ่งพร้อมสรรพ ซึ่งเจ้าบ้านบอกว่า อยากมากี่คน ก็มาได้เลย ไม่ต้องเกรงใจ

ในบ้านมีห้องนอนติดเครื่องปรับอากาศ 3 ห้อง แต่ที่เด็ดกว่าต้องยกให้ห้องน้ำ เพราะที่นี่รวมกัน 6 ห้องเลยทีเดียว แล่นที่ผ่านมา เคยผ่านศึกหนักอย่างการประชุมชมรมฟุตบอล และการประชุมอื่นๆ มาแล้วมากมาย

นอกจากห้องนอน ห้องน้ำที่พร้อมแล้ว ที่นี่ยังมีกิจกรรมเสริมอีกเพียบ ทั้งตีปิงปอง เล่นฟุตบอล แต่ที่เด็ดสุดต้องยกให้เรื่องอาหาร เพราะแม่บ้านที่นี่เขามีฝีมือด้านนี้เป็นพิเศษ ยิ่งของหวาน ทั้งเค้ก ทั้งขนม รสชาติดีทั้งนั้น ส่วนของคาวอย่าง ข้าวยา กือร้อยไม่แพ้กัน

“ผมเป็นคนชอบสังสรรค์ จะอยู่กี่วันผมไม่เคยมีปัญหา เพราะฉะนั้นก็เลยจัดบ้านให้สามารถรองรับคนได้เยอะๆ ที่สำคัญผมถือหลักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เพราะผมเคยไปอยู่ที่ประเทศอียิปต์มาพักหนึ่ง ได้รับการดูแลเอาใจใส่เหมือนเป็นญาติพี่น้องเหมือนกัน เพราะศาสนาอิสลามจะเน้นมากเรื่องการดูแลแขกโดยไม่แบ่งแยก” มุฮัมหมัดรอซีเล่าถึงการดูแลแขกของตัวเองอย่างมีความสุข

(รักษ์) น้ำตกพุเสด็จ

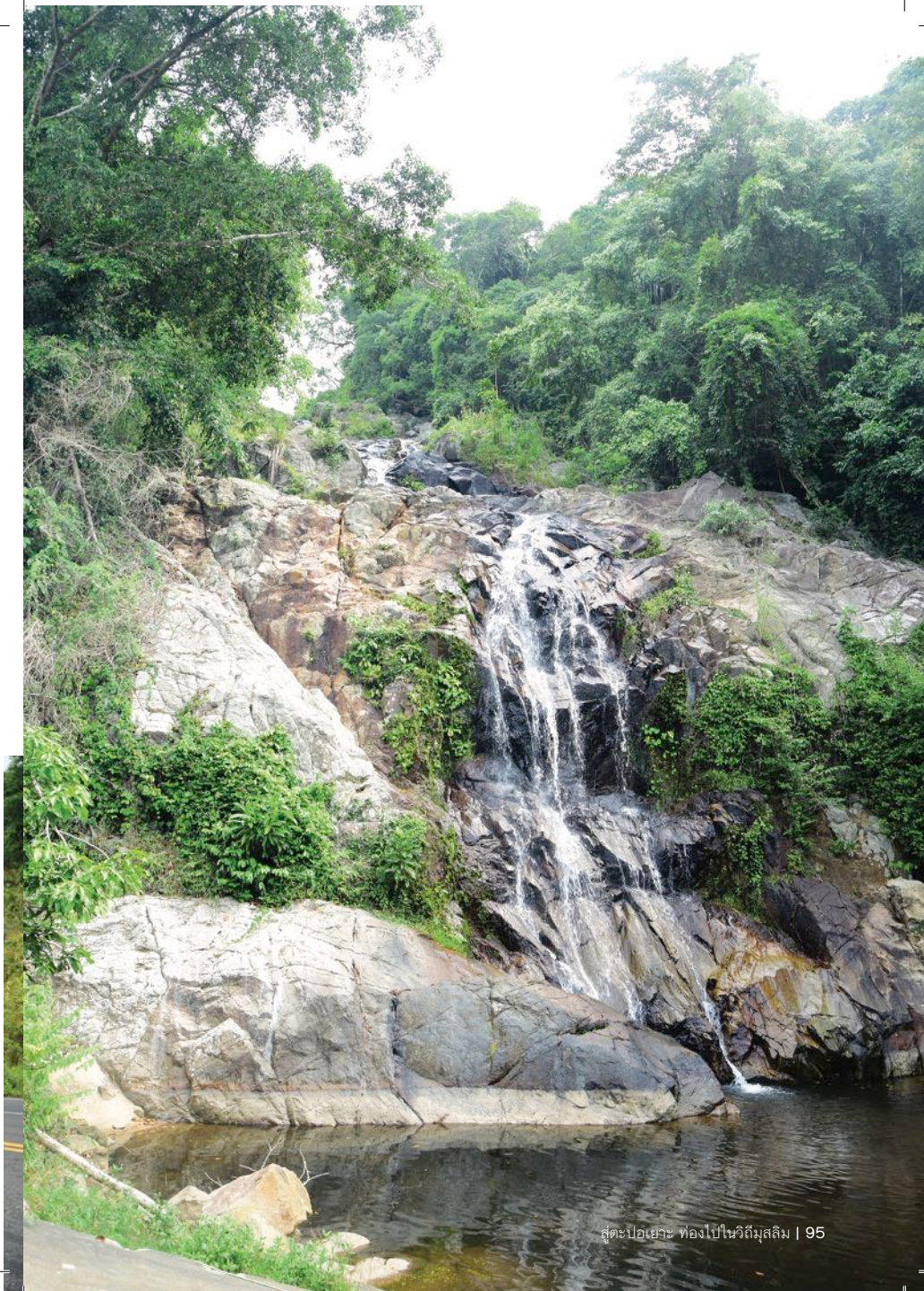
ตำบลตะปอเยาะไม่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าตื่นตาตื่นใจนัก เพราะเป็นพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่อยู่อาศัย ขณะที่มัสยิดต่างๆ ก็ได้พหุชนกันไปแล้ว ยิ่งดีที่ว่าตำบลตะปอเยาะมีน้ำตกแห่งหนึ่งที่อยู่ในพื้นที่บ้านบลูกาสนอ หมู่ที่ 4 และคนที่นี้ก็ไม่ลืมที่จะพาเราไปเยี่ยมชม

หากนึกถึงแหล่งท่องเที่ยวประจำตำบลตะปอเยาะ รับรองว่าชื่อน้ำตกพุเสด็จจะต้องผุดขึ้นมาเป็นลำดับแรกๆ แน่นนอน เพราะสายน้ำตกและความร่มรื่นของบรรยากาศทำให้เป็นแหล่งพักผ่อนชั้นดี สามารถขี่รถเครื่องมาโดยใช้เวลาไม่เกิน 10 นาที

ว่าที่ ร.ต.รุสพี มะดีเยาะ เลขาธิการกลุ่มอนุรักษ์น้ำพุเสด็จ เล่าให้ฟังว่า นอกจากน้ำตกแล้ว ที่นี่ยังเป็นแอ่งน้ำสาธารณะที่คนในพื้นที่หมู่ที่ 4 บ้านบลูกาสนอใช้ประโยชน์มานาน จนเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินมาในพื้นที่ ก็ได้มาเยี่ยมชมแอ่งที่ธารน้ำแห่งนี้ ทางชุมชนเลยมีมติพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว พร้อมกับตั้งชื่อธารน้ำว่า 'น้ำพุเสด็จ'

มาภายหลัง เนื่องจากช่วงฤดูแล้ง น้ำในแอ่งมีปริมาณน้อย มีการทับถมของใบไม้และขยะที่ชาวบ้านนำมารับประทานขณะมาเที่ยวชดชวาททาง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ เพราะหมู่ที่ 4 มีโครงการตัดถนนผ่านไปจังหวัดยะลา รอมลี สาละ ชาวบ้านซึ่งทำกิจกรรมในพื้นที่มานาน เล็งเห็นปัญหาเลยรวมกลุ่มคนที่มีจิตอาสาจำนวน 13 คน มาจัดกิจกรรมทำศาลา แบ่งเวรกันเก็บขยะ ส่วนด้านบนก็มีการปลูกสวนผลไม้ ไม้ยืนต้นเพื่อรักษาต่อน้ำให้สะอาด เพื่อให้ประชาชนสามารถนำไปใช้อุปโภคบริโภค และใช้เพื่อการเกษตรสลับไป

ที่อยู่สำหรับติดต่อ

องค์การบริหารส่วนตำบลตะโปะเยาะ
ถนนเพชรเกษม หมู่ที่ 2
ตำบลตะโปะเยาะ อำเภอช้างอ
จังหวัดนราธิวาส 96180
เบอร์โทรศัพท์ 0-7353-6075

